

De Fabel van de illegaal

krant tegen racisme

nr. 77/78

zomer

2006

www.defabel.nl

“Allochtone” jongeren tussen uitbuiting en opsluiting

Ze maken het leven in Nederland aangenaam en goedkoop. Voor weinig geld je krantje en pizza thuisbezorgd. Goedkoop uit eten omdat de afwasser weinig krijgt. Goedkope zorg en schoonmakers. “Allochtone” jongeren worden flink uitgebuit. Althans, als ze een baan vinden op de racistische arbeidsmarkt. Degenen die dat niet lukt, kunnen rekenen op een steeds repressievere aanpak.

De werkloosheid onder “niet-westerse allochtone” jongeren is de afgelopen 5 jaar verdubbeld tot 26 procent, ruim twee keer zo veel als onder “autochtone” jongeren. Dat is het grootste verschil van alle Europese landen, aldus de Europese organisatie OESO. In de grote steden zit zelfs 40 procent van de zwarte en gekleurde jongeren zonder werk. Er zal best een enkele keer sprake zijn van racisme op de arbeidsmarkt, zo geven beleidsmakers, wetenschappers en opiniemakers ruiterlijk toe. Maar hun hoge werkloosheidscijfers zouden “niet-westerse allochtone” jongeren voornamelijk te danken hebben aan hun houding en hun “niet-westerse” cultuur. Wie echter alle cijfers en onderzoeken, en alle repressie en plannen tegen de jongeren van de laatste maanden op een rijtje zet, ziet direct dat de racistische cultuur van de overheid en het bedrijfsleven het grote probleem is. Er zullen - zoals in elke groep - best enkele etters tussen zitten, dat kan men ook ruiterlijk toegeven, maar de “niet-westerse allochtone” jongeren zijn als groep niet het probleem. Ze hebben een probleem: de Nederlandse samenleving is door en door racistisch.

Het begint al bij het solliciteren voor een stage. Marokkaanse jongeren hebben 15 procent kans om voor een gesprek te worden uitgenodigd, tegen 40 procent bij “autochtone” jongeren. Veel “allochtone” jongeren stoppen met hun school omdat ze toch geen stage kunnen krijgen. Ook bij het solliciteren naar een echte baan hebben “allochtone” jongeren minder kans, 20 tot 40 procent om precies te zijn. Een kwart van de bazen in het midden- en kleinbedrijf geeft eerlijk toe dat ze geen “allochtone”

jongeren aannemen. Wettelijke maatregelen om dit racisme tegen te gaan, zoals de WBEAA en de Wet Samen, werden stelselmatig ontdoken door het bedrijfsleven. De overtreders werden echter niet bestraft.¹ Integendeel, de wetten werden simpelweg afgeschaft. Nu wordt voorgesteld om solliciteren voortaan anoniem te maken. Jongeren zouden hun naam weg moeten laten in hun sollicitatiebrief, zodat racistische werkgevers geen aanstoot kunnen nemen aan ‘niet-Nederlandse’ namen. Veel “allochtone” jongeren zeggen niet te willen meedoen aan die “zelfverloochening”.

Vervolg op pagina 8

Foto: Pauline Krebbers

Word donateur van De Fabel van de illegaal
zie achterpagina !

“Allochtone” jongeren stekelig over racisme op arbeidsmarkt.

Seks, drugs en racistische aanvallen op videoclip

Al geruime tijd wordt er in de media bezorgd gediscussieerd over de seksuele moraal van jongeren. Die zou teveel worden beïnvloed door “gangsta” videoclip op de muziektenders MTV, TMF en The Box. Het debat richt zich voornamelijk tegen “de zwarte cultuur”. Maar het is racistisch om het alom aanwezige seksisme eenzijdig op het conto te schrijven van zwarte mensen.

Aanzetten voor het debat waren onder meer een aantal groepsverkrachtingen in Rotterdam, en een onderzoek van de GGD Amsterdam over jonge meiden die seks hebben in ruil voor geld, dure merkkleding, of zelfs beltegoed of een pakje sigaretten. Zulk gedrag zou volgens politici, opiniemakers en wetenschappers veroorzaakt worden door een gebrekkige opvoeding in vooral zwarte gezinnen, en door de invloed van een “respectloze straatcultuur” met video’s over “pimps” (pooiers), “ho’s” (hoeren) en “bling” (juwelen). Die “straatcultuur” zou vooral gevoed worden door “zwarte cultuur”, zoals de hiphopmuziek.

Blaxploitation

Veel jongeren hebben inderdaad een totaal verwrongen idee over seks en seksualiteit. De alom aanwezige porno met zijn vrouwvijandige beeldtaal dient velen helaas tot voorbeeld.¹ Een groeiend aantal steeds jongere meiden lijkt te denken dat ze altijd beschikbaar moeten zijn voor mannen, en dat alles op seksueel gebied leuk gevonden moet worden, inclusief stripperdansjes, anale seks en seks in ruil voor geld of andere dingen. Voor veel jongens lonkt het pimp-imago. Niet lang geleden werd het begrip “pooier” vooral nog geassocieerd met een ‘smerig’ beroep, waar niemand trots op zou zijn. Nu wordt het in de media als stoer en populair gepresenteerd. Het huidige pimp-imago sluit nauw aan bij dat van de stereotype pooier uit Amerikaanse jaren 70 blaxploitation-films. Die draaiden om flamboyant geklede zwarte proleten die iedere vrouw konden krijgen en die een leven leidden vol rijkdom.

Via het beeld van de pimp wordt een racistisch en totaal onjuist idee gecreëerd dat pooiers vooral zwart zijn. Het is daarbij ook volkomen in strijd met de werkelijkheid van het grootste deel van de zwarte Amerikanen die dagelijks moeten opboksen tegen racisme, armoede en uitbuiting. Mede dankzij het MTV-programma “Pimp my ride”, waarin auto’s opgeknapt worden en voorzien van allerlei luxe prullaria, is het begrip “pimp” nu erg populair, en geworden tot synoniem voor opleuken. Bij de Postbank kon men bijvoorbeeld pinpassen laten pimpen met een design naar keuze.

Het debat over de seksuele moraal gaat grotendeels over media die een grote invloed hebben op jongeren, zoals de muziekzenders. Die maken deel uit van een groot mediaconglomeraat dat constant inspringt op trends om meer en nieuwe jonge kijkers te trekken. Want hoe meer kijkers, hoe meer reclamegelden. Voor producenten zijn jongeren en kinderen extra interessant omdat ze in die levensfase vaak keuzen maken die hun consumptiepatronen levenslang zullen beïnvloeden. Men probeert jongeren dus zo vroeg mogelijk aan zich te binden. De muziekindustrie werkt via hetzelfde commerciële principe. Men probeert de verkoop voortdurend te stimuleren met nieuwe, nog sensationelere clips. En zoals overal in de samenleving geldt ook hier: seks trekt aandacht en verkoopt goed. De industrie geeft daarom steeds de voorkeur aan artiesten die daaraan meewerken, al dan niet vrijwillig.

Vervolg op pagina 4

Activiteiten van platform Stop de inburgeringsplicht

Inburgeringstoets om eersterangsburger te worden

Op een bijeenkomst van het platform Stop de inburgeringsplicht tijdens het Nederlands Sociaal Forum op 20 mei 2006 werd de aanwezigen een inburgeringstest afgenomen. Het was een parodie op de test die migranten en vluchtelingen met succes moeten afleggen om Nederlands staatsburger te mogen worden. De parodie bleek uiteindelijk toch weer niet zo heel ver van de werkelijkheid af te staan. Slechts 2 van de 21 deelnemers wist te slagen. De goede antwoorden staan onderaan.

- 1

Je wilt ‘s avond afspreken met een vriend(in). Wat spreek je af?

Je nodigt hem/haar bij jou thuis uit

Jullie duiken een café in

Jullie gaan wandelen
- 2

Wie is Pim Fortuyn?

Een rechtse populist

De grootste Nederlander aller tijden

Een politicus die we nodig hadden voor klimaatverandering
- 3

Welke muziek zet je op als er een Nederlander bij je op bezoek komt?

André Hazes

André Rieu

André van Duin

Cheb Khaled
- 4

Wat doe je als je het niet eens bent met een nieuw beleid van de overheid?

Niets, je moet het accepteren

Je schrijft een brief naar de Tweede Kamer, en als zij het met je eens zijn, doen ze er iets tegen, zo niet, dan niet

Je gaat je mobiliseren en voert acties tegen dit beleid

Je stuurt een kogelbrief
- 5

Wat kook je als er een Nederlander bij je op bezoek komt?

Een gerecht uit je land van herkomst

Albert Heijn-stoommaaltijd

Stamppot met worst
- 6

Je vrouw heeft niet gekookt omdat ze ernstig ziek is. Wat doe je?

Je slaat haar

Je gaat zelf koken

Je belt de dokter
- 7

Wat moet je doen als je werkloos bent?

Niets

Werk zoeken

Zwartwerken

Uitkering aanvragen
- 8

Waarom is Nederland een welvarend land?

Omdat Nederlanders slimme, hardwerkende mensen zijn

Dat heeft onder andere te maken met de imperialistische geschiedenis van Nederland

Omdat Nederlanders zuinig omgaan met hun geld

Omdat Nederland verlicht is
- 9

Wat doe je als je twee homo’s ziet zoenen?

Je haalt ze uit elkaar

Je doet niets

Je zegt er wat van

Je gooit ze uit het hoogste gebouw van de stad, met het hoofd naar beneden
- 10

Wat houdt het gelijkheidsbeginsel in?

Alle burgers zijn gelijk

Alle burgers zijn gelijk, maar toch hebben autochtonen voorrang

Alle autochtone Nederlanders zijn gelijk

Alle autochtone Nederlanders hebben gelijk

Cihan Ugural

Armoedige "Nederlandse cultuur".

Oubollige "Nederlandse cultuur".

Smerige "Nederlandse cultuur".

Het platform Stop de inburgeringsplicht, waaraan ook De Fabel deelneemt, heeft de laatste tijd flink van zich laten horen. Veel “allochtonen” en “autochtonen” zijn boos over de racistische inburgeringsplannen van minister Verdonk en willen in actie komen.

Op 20 mei 2006 gaven leden van het platform een workshop tijdens het Nederlands Sociaal Forum (NSF) in Nijmegen. De vooral uit “autochtone” hoek afkomstige workshopdeelnemers deden onder meer mee aan een ludieke inburgeringstest, opgesteld door platform-activist Cihan Ugural.¹ Het merendeel slaagde niet, net als velen bij de nationale test van Teleac.² Twee dagen later bespraken zo’n 25 mensen bij een discussiebijeenkomst in Amsterdam hoe de verplichte inburgering en de hetze tegen migranten en vluchtelingen het beste kan worden bestreden. Ugural las daarbij een humoristische column voor.³ Omdat de bereidheid tot protest groot bleek, kan de Amsterdamse afdeling van het platform behoorlijk aan de weg gaan timmeren.

Op 28 mei had het platform een informatiestand op het muticulturele Dunya-festival in Rotterdam. Daar deelden activisten duizenden pamfletten uit, bedoeld om informatie te geven aan de half miljoen “niet-westerse allochtonen” die door de overheid gedwongen dreigen te worden om in te burgeren.⁴ Vertalingen daarvan in het Engels, Frans en Turks zijn te vinden op de nieuwe webpagina van De Fabel tegen de inburgeringsplicht.⁵ Vertalingen in het Arabisch, Papiament, Farsi, Spaans en Portugees zijn in voorbereiding. Tijdens het festival ondertekenden honderden mensen het platform-manifest.⁶

Ook de FNV en het Landelijk Overleg Minderheden (LOM) hebben zich uitgesproken tegen de huidige plannen. De handtekeningenactie die zij in mei zijn begonnen, kan een belangrijke impuls betekenen voor het protest tegen de inburgeringsplicht. In een persverklaring heeft het platform zich wel kritisch uitgelaten over de afwezigheid van principiële kritiek van de FNV en het LOM op het verplichte en ook nog eens nationalistische en racistische karakter van de plannen.⁷ Het platform wil verder met behulp van een team van advocaten de inburgerings-wetgeving juridisch gaan aanpakken. Daarnaast probeert het platform de parlementaire politiek te beïnvloeden en op lokaal niveau het verzet tegen de integratiedwang te verbreden. Op 12 juni organiseert het platform een picketline bij de Tweede Kamer en op 17 juni voeren lokale platformafdelingen actie. *Wil je het platform-manifest ook ondertekenen of zelf pamfletten verspreiden? Mail: <info@stopdeinburgeringsplicht.nl>.*

Harry Westerink

- Noten
1.

“Inburgeringstoets om eersterangsburger te worden”, Cihan Ugural. Zie links hiernaast.
2.

Op: Teleac-website <www.teleac.nl/nationaleinburgeringstest>.
3.

“Inburgeren of uitburgeren”, Cihan Ugural. Zie rechts hiernaast.
4.

“De gevolgen van de inburgeringsplicht op een rij”.
Op: Fabel Website <www.defabel.nl/Pamflet Nederlands.doc>.
5.

Op: Fabel Website <www.defabel.nl/inburger.htm>.
6.

Op: platform-website <www.stopdeinburgeringsplicht.nl>.
7.

Zie:“Geen pleidooi voor “verbeteringen””.
Op: Fabel Website <www.defabel.nl/40270e01.htm>.

Om te slagen heeft men minimaal 5,5 punten nodig. Meerdere antwoorden kunnen goed zijn en punten opleveren. (1) a:0, b:1, c:0,5, d:0 (2) a:0, b:0,5, c:1, d:0 (3) a:0,5, b:1, c:0, d:0 (4) a:1, b:0,5, c:0, d:0 (5) a:0,5, b:0,5, c:1, d:0 (6) a:0, b:0,5, c:1, d:0 (7) a:0, b:1, c:0, d:0,5 (8) a:1, b:0, c:0, d:0,5 (9) a:0, b:1, c:0, d:0 (10) a:0, b:1, c:0,5, d:0.

Antwoorden

Turkse dienstweigeraar vrijgelaten na internationale druk

De anarchist, anti-militarist en homo Mehmet Tarhan is op 9 maart 2006 onder druk van een internationale campagne vrijgelaten uit de Turkse militaire gevangenis van Sivas. Hij was veroordeeld tot 4 jaar cel wegens dienstweigering.

In Turkije moeten alle mannen tot 40 jaar in dienst. Er bestaat geen vervangende dienstplicht of recht op gewetensbezwaren. Dienstweigeren staat in de publieke opinie gelijk aan landverraad. Om hun dienstplicht te ontlopen ontvluchten daarom veel dienstweigeraars het land.¹ In Nederland heeft de zelforganisatie van Turkse dienstweigeraars Askere Gitme! (Ga niet in het leger!) in samenwerking met De Fabel van de illegaal en anderen actie gevoerd voor deze vluchtelingen.²

De vrijlating van Tarhan houdt waarschijnlijk verband met de recente veroordeling van de Turkse staat door het Europese Hof voor de mensenrechten in de zaak van een andere Turkse dienstweigeraar, Osman Murat Ülke. Turkije kreeg een boete van 11 duizend euro opgelegd, omdat men hem vernederend had behandeld. Ook Tarhan is in de gevangenis zwaar mishandeld. Daarop ging hij in hongerstaking. Na 28 dagen beloofde de Turkse staat hem niet meer te martelen. Met zijn vrijlating komt er misschien meer politieke ruimte voor de erkenning van het recht op dienstweigeren, mede met het oog op de mogelijke toetreding van Turkije tot de EU.

Vanwege zijn openlijke homoseksualiteit heeft Tarhan het in de gevangenis extra moeilijk gehad. Homo zijn wordt in de uiterst patriarchale militaire kringen beschouwd als een ziekte. Als na een vernederend lichamelijk onderzoek voor de autoriteiten vaststaat dat iemand homo is, dan hoeft hij niet in dienst. Tarhan weigerde aan dit onderzoek mee te werken. “Ik geloof niet in de behoefte aan een staat en ik voel me geen deel van welke staat dan ook. Ik wil nooit militaire machten versterken door handelingen die als een plicht van het staatsburgerschap worden beschouwd”, aldus Tarhan.

Harry Westerink

Noten

1. Zie: “Niet meer terug naar de hel van het Turkse leger”, Eric Krebbers. In: Fabel Archief <www.gebladerte.nl/10690f42.htm>.
2. Zie bijvoorbeeld: “Steun de opgepakte dienstweigervluchteling Yusuf Yuce!”. Op: Fabel Website <www.defabel.nl/40232e01.htm>.

Van multiculturalisme naar integratiedwang

In de Gebladerte-reeks is brochure nr. 30 verschenen, getiteld “Van multiculturalisme naar integratiedwang”. De brochure bevat artikelen die eerder in De Fabel-krant werden gepubliceerd.

Het is inmiddels “politiek correct” om tegen het multiculturalisme te zijn. Volgens veel politici en opiniemakers is de multiculturele samenleving namelijk volledig mislukt. Problemen als eerwraak, antisemitisme en fundamentalisme worden daarbij eenzijdig gekoppeld aan migranten en vluchtelingen. Er kan daardoor tegenwoordig ongestraft op hen ingehakt worden. Racisme is inmiddels ‘normaal’ geworden.

Nu gaat de regering alle “niet-westerse allochtonen” verplichten om in te burgeren. Ze moeten “de Nederlandse taal en cultuur” overnemen en zich laten kneden tot brave en bruikbare burgers. De inburgeraars moeten straks duizenden euro’s betalen. Hun gegevens en vorderingen worden opgenomen in centrale computerbanken. Wie zijn inburger-examen niet haalt, verliest allerlei rechten.

Hoe zou een radicaal-links antwoord op deze inburgerdwang eruit kunnen zien? En moet het multiculturalisme nog wel verdedigd worden? Of is het daarvoor te conservatief? De brochure is verkrijgbaar door € 3,00 over te maken op girorekening 95225 t.n.v. stichting Gebladerte te Leiden, o.v.v. “G30”. Voor eerdere brochures in de Gebladerte-reeks: zie de achterkant van deze krant.

Inburgeren of uitburgeren

Tijdens een bijeenkomst op 22 mei 2006 van het Amsterdamse Flexcafé over de strijd tegen de gedwongen inburgering droeg Aksi-activist Cihan Ugural een column voor. Hierbij de integrale tekst.

Goedemiddag meneer de allochtoon, buitenlander, vreemdeling, asielzoeker... wat maakt het ook uit. U heeft vast wel gehoord van de nieuwe wet. We noemen het de Wet Inburgering. Deze wet zal goed zijn voor onze Nederlandse samenleving. Deze wet zal goed zijn voor onze Nederlandse normen en waarden.

Wat onze normen en waarden zijn? Het zijn niet de dingen die jullie vaak doen of denken: vrouw is tweederang, kinderen slaan, homo’s slaan, criminaliteit, eerwraak, schooluitval, enzovoort. Het komt u vast allemaal bekend voor. Nou, onze normen en waarden zijn het omgekeerde, dus: vrouw is geen tweederang, geen kinderen slaan, geen homo’s slaan, geen criminaliteit, geen schooluitval, enzovoort. En deze dingen komen mij weer allemaal bekend voor. Hier spreken we van botsingen der beschavingen. Botsing tussen uw en mijn cultuur.

Daarnaast is er ook een ander groot probleem, namelijk de Nederlandse taal. Dat is een grote belemmering voor u bij het zoeken van werk. Ik heb al uw gegevens van de Informatie Beheer Groep (IBG) gekregen en ik weet dat u 15 jaar lang hebt gewerkt. En omdat de fabriek waar u werkte is gesloten door een fusie, hebt u nu geen werk meer. Maar... de tijden zijn veranderd, meneer. Nederland wordt een kenniseconomie. Dat houdt in dat we steeds meer mensen nodig hebben in de dienstensector. Dat houdt in dat de Nederlandse taal een vereiste is als u een baan wilt. Nu bent u al 8 maanden werkloos, en ik weet natuurlijk niet of u wel écht op zoek bent geweest naar een andere baan. Maar als u dat wel hebt gedaan, heeft u gemerkt dat het echt wel nodig is om Nederlands te spreken.

Ik zie dat u tussen de 15 en 65 bent. U bent werkloos, en u bent ook nog eens een allochtoon. Doordat deze drie elementen samenkomen, staat u bij de IBG geregistreerd als een niet-ingeburgerde burger. Het kan natuurlijk vreemd klinken, maar dat valt allemaal wel mee. Ten eerste blijven we u een burger van Nederland noemen: een niet-ingeburgerde burger. U mag uw paspoort gewoon blijven houden, geen probleem. Hier komt de tolerantie van onze cultuur naar boven. We zijn tolerant.

Ten tweede bieden we u de mogelijkheid om een wel-ingeburgerde burger te worden van dit land, met andere woorden: een gewone burger. Weer met andere woorden: een “burger”, meneer. Er zijn vele inburgeringsscholen opgericht, zodat u zelf kunt kiezen naar welke u wilt. Het is net als bij uw zorgverzekering, of uw gas- en elektriciteits-bedrijf. Ook hier kunt u zelf kiezen. In deze scholen leert u de Nederlandse taal, de Nederlandse normen, de Nederlandse waarden en de Nederlandse geschiedenis.

En u weet dat iedere burger een eigen verantwoordelijkheid moet hebben. Dat betekent dat u zelf voor uw inburgering moet zorgen. Wij hebben de instituties voor u opgericht, de rest doet u zelf. Het is geven en nemen. U moet dus alles zelf betalen. Per inburgeringsschool verschillen de kwaliteit en de kosten. Gemiddeld zal het u ongeveer 6 duizend euro gaan kosten.

Ho ho ho, geen paniek. Heeft u dit bedrag niet - en ik weet dat jullie onder de kussens altijd wel wat geld hebben liggen, maar dat zijn mijn zaken niet -, heeft u dit bedrag niet, geen probleem, ook daarvoor hebben we een oplossing. U kunt het gaan lenen bij de IBG. Later kunt u het gewoon weer terugbetalen. In het buitenland staan we bekend als gierige mensen, maar u ziet dat we toch best wel gul zijn.

Een andere gulheid is: als u binnen 3 jaar uw inburgeringsexamen haalt, krijgt u 3 duizend euro terug. Nou, wat vindt u daarvan? Haalt u het niet, dan bent u het afgesproken bedrag kwijt, 6 duizend euro. Heeft u het na 5 jaar nog niet gehaald, nou, dan vinden we dat wel heel erg, en krijgt u een boete van 500 euro. Het kan oplopen tot duizend euro.

U kan duidelijk zien dat we er alles aan doen om u op uw gemak te laten voelen in dit land. Het is allemaal voor uw eigen bestwil. Het wordt namelijk makkelijker voor u om een baan te vinden. We willen graag dat mensen in dit land op een nette manier omgaan met elkaar. U hebt het vast gemerkt: het hele gesprek heb ik u “u” en “meneer” genoemd. Ook al heeft u dit niet verdiend, maar zo moeten we wel omgaan met elkaar. Ik wens u veel succes met het halen van uw inburgeringsdiploma. Cihan Ugural

Foto: Pauline Kriebbers

Foto: Pauline Kriebbers

Foto: Pauline Kriebbers

En aangezien hiphop en aanverwante muziekstromingen sinds eind jaren 70 in een razend tempo zijn gegroeid tot de muziektak met wereldwijd de grootste omzet, springen dit soort ontwikkelingen daar het meest in het oog.

Zuigende schoorstenen

PvdA-Kamerlid Jeroen Dijsselbloem is een van de aanjagers van de discussie. In het najaar van 2005 schrijft hij naar aanleiding van een proces tegen een aantal groepsverkrachters: “Dit schokkende en relatief nieuwe maatschappelijke fenomeen vraagt om een discussie over de normloosheid in de media en opvoeding die voort lijkt te komen uit de “alles moet kunnen”-mentaliteit.”² Om de problemen aan te pakken, pleit Dijsselbloem voor drie maatregelen. De eerste is seksuele voorlichting door de overheid aan kinderen vanaf 10 jaar. Ten tweede moeten muzikzenders zich gaan verantwoorden voor de clips die ze vertonen. Dijsselbloem is tegen censuur, maar vindt wel dat de zenders meer aandacht moeten gaan besteden aan “de schaduwkanten van een cultuur waarin materialisme, geweldsverheerlijking en een verwrongen seksuele moraal centraal staan”.³

De derde maatregel is een stuk dubieuzer. Dijsselbloem wil namelijk “opvoedings-ondersteuning” voor zwarte alleenstaande ouders die geen grip hebben op hun kinderen, en voor wie seksualiteit een groot taboe zou zijn. Volgens hem komen er in de grote steden steeds meer van dit soort gezinnen. “De straatcultuur neemt het dan helemaal over van de thuis-cultuur”, meent Dijsselbloem. “We moeten moeders leren hun kinderen op te voeden, leren wat goed en fout is. We moeten jongeren leren wat wel en niet mag.”⁴ Overheidsdwang zou noodzakelijk zijn om te voorkomen dat jongeren crimineel worden.

Dijsselbloems uitgangspunt dat eenouder-gezinnen niet functioneren is bijzonder conservatief. Voor hem blijven burgerlijke standaardgezinnen met twee ouders kennelijk het ideaal en de norm. Maar zulke gezinnen vormen zeker geen garantie voor een goede opvoeding. Dat tonen alleen de cijfers rond huiselijk en seksueel geweld al aan. Het aantal aanwezige ouders zegt simpelweg niets over opvoeding en geluk binnen gezinnen. Daarnaast plaatst Dijsselbloems redeneren dat juist zwarte families niet zouden functioneren, zonder de sociaal-economische omstandigheden erbij te betrekken, hem in een lange paternalistische, racistische en koloniale traditie. Hij zegt zijn inspiratie te halen uit de sociaal-democratische politiek van de jaren 20 en 30 van de vorige eeuw. “Paternalisme is geen vies woord en is helemaal niet slecht. Vroeger spraken ze over de “zuigende schoorstenen”, in organisaties en clubs werden mensen met lage opleidingen gestimuleerd en gevoed door mensen met hoge opleidingen. Dit is helaas verdwenen.” Helaas? In de jaren 60 en 70 hebben “mensen met lage opleidingen” volkomen terecht het paternalistische, zelfingenomen en arrogante waanidee van een hogere moraal bij “mensen met hoge opleidingen” doorgeprikt.

Bezeten

Het kabinet-Balkenende met zijn conservatieve gedram over “normen en waarden” kan dus tevreden zijn met sociaal-democraten als Dijsselbloem. Die wordt op zijn eigen website zelfs gecompimenteerd door een CDA-er: “Jammer dat iemand van de PvdA dit thema (opnieuw) moet aanvoeren. Het is eigenlijk iets voor het CDA. Gemiste kans, denk ik!” De christelijke conservatieven kunnen uiteraard niet achterblijven. Op 17 februari 2006 organiseren de EO, de NCRV en de ChristenUnie een media-conferentie.⁵ Bezeten door het idee dat MTV en TMF de maatschappij vergiftigen met videoclips, en totaal niet belemmerd door enige kennis van zaken, koppelen ze groepsverkrachtingen eenzijdig aan video-clips uit het hiphopgenre van de gangster-rap. De boodschap is meteen duidelijk: “de zwarte cultuur” zou het probleem vormen, want zwarte mannen zijn agressiever en meer macho dan witte.

Tijdens de conferentie bespreken Dijsselbloem, MTV-directeur Jochem de Jong, BNN-presentatrice Sophie Hilbrand en diverse wetenschappers die jongeren onderzoeken, plannen als een strengere kijkwijzer voor tv-programma’s en een landelijk expertisecentrum voor media-educatie. In juni 2006 begint het onderzoek “Seks, girls en rock & roll” van de Tilburgse universiteit en Reklame Rakkers, een organisatie die zich bezighoudt met reclame en kinderen. Dat onderzoek gaat over “de invloed van de seksualisering van video’s op meisjes van 12 tot 16 jaar oud”. Jeroen “zuigende schoorstenen” Dijsselbloem besluit ter plekke om samen met ChristenUnie-kamerlid Arie Slob te proberen om andere partijen en minister Van der Hoeven van Onderwijs geïnteresseerd te krijgen in het media-educatieplan. Dijsselbloems eigen voorstellen zijn al moeilijk te verteren, maar met deze gelegenheidscoalitie met de christenfundamentalisten laat hij zien helemaal niets progressiefs in de zin te hebben.

MTV-baas De Jong fungeert tijdens het debat als boksbal voor EO-kopstuk en tv-beeldenstormer Andries Knevel. MTV is eigenaar van de drie muziekzenders in Nederland. Het bedrijf is het niet eens met de conservatieve critici. Maar men is vanzelfsprekend ook niet gebaat bij negatieve publiciteit. Daarom stelt De Jong voor om de jonge kijkers na het uitzenden van clips de mogelijkheid te bieden om erover in debat te gaan. Maar Knevel is daar niet tevreden mee. Hij noemt MTV de meest invloedrijke en verderfelijke zender. Daarbij gaat hij volkomen voorbij aan het seksisme dat ook andere commerciële zenders de kijker dag in dag uit voorschotelen. Zeker na 12 uur ‘s nachts, wanneer uitsluitend nog reclames voor sekslijnen, pornosites en om seks draaiende datingsites vertoond worden die heel wat minder verhullend zijn dan de meeste clips, en die vrouwen als gewillige hoeren afbeelden. Maar Knevel is gefixeerd op MTV. Die zender “projecteert voortdurend een bepaald beeld op het netvlies en dat doet iets met u, maar kwalijker: het geeft meisjes van 10 tot 15 jaar een bepaald beeld, dat is schadelijk”, aldus Knevel. MTV moet zelf verantwoordelijkheid nemen, vindt hij,

want het zou vaak niet aan de ouders overgelaten kunnen worden. Net als Dijsselbloem meent ook Knevel dat het probleem vooral bij zwarte gezinnen speelt. Hij heeft het namelijk over maar twee categorieën gezinnen, de “blanke” en de “kwetsbare”.

De aanwezige christenen gebruiken de conferentie om de door hen zo verfoeide seksuele bevrijding onder vuur te nemen. Ze hebben vooral bezwaar tegen de seks in videoclips, en veel minder tegen het seksisme en de vrouwvijandigheid. Seks is voor hen iets voor de voortplanting, en dan uitsluitend binnen het huwelijk. Hun conservatieve ideologie is uiteindelijk net zo patriarchaal als de clips die ze bekritisieren. Seksuele voorlichting zien ze ook niet zitten, want dat lokt volgens hen alleen maar losbandigheid uit. “De seksuele revolutie heeft het taboe op seksualiteit doorbroken, maar we hebben nu een nieuw taboe. We durven geen kaders meer te stellen”, aldus Frank van Strijen en Setkin Sies van Youth for Christ. Martine Delfos van het Psychologisch Instituut voor Consultatie, Onderwijs en Wetenschappelijk Onderzoek (PICOWO) maakt nog meer stemming: “De seksuele moraal is: alles moet kunnen, je moet alles mogen laten zien, maar je mag er niets van zeggen. Er is een “alles moet kunnen”-cultuur ontstaan door de seksuele revolutie. Die heeft veel goeds gebracht, maar we zijn uit de bocht gevlogen. Maar het is eng om dat te publiceren. Zo werd in Nederland in de jaren 60 en 70 bijvoorbeeld pedoseksualiteit door verscheidene voortrekkers van de seksuele revolutie verheerlijkt.” Maar het zijn de patriarchale ideeën die het probleem vormen. Met seks is op zich vanzelfsprekend niet mis, integendeel. Hoe, met wie en met hoeveel anderen mensen seks willen hebben, dat is aan iedereen om zelf te bepalen, waarbij gelijkwaardigheid en wederzijdse instemming vanzelfsprekend voorop staan.

Barbaarsche negerstammen

Racistische en conservatieve kritiek op “zwarte cultuur” heeft al een lange geschiedenis in zowel Europa als de VS. Zo wilden in de jaren 20 en 30 van de vorige eeuw allerlei machtshebbers, fascist en zelfs witte jazzmuzikanten de witte jongeren behoeden voor zwarte jazz “waarvan de oorsprong bij zich tot erotische waanzin opwindende, barbaarsche negerstammen ligt en waarin brute oerinstincten der beide sexen zich trachten uit te vieren”.⁶ Rock & roll werd in eerste instantie door zwarte musici bedacht en gespeeld, en werd door de conservatieve en racistische machthebbers in de VS pas goed bevonden voor het witte mainstreampubliek toen witte artiesten als Elvis Presley zich er op wierpen. Overigens mocht Elvis in de jaren 50 alleen op tv als hij zijn “sensuele” heupbewegingen achterwege liet.

Hiphop is ontstaan in de VS en is daar ook veel eerder een factor van betekenis geworden. De racistische kritiek erop kent eveneens een langere traditie. In de jaren 80 lag rechts Amerika wakker van gangsterrappers als Niggaz With Attitude die in het nummer “Fuck tha police” de politie aanvielen. Dat leverde onder meer

Extreem-rechts geweld in Alphen aan den Rijn

een klacht van de FBI op. Daarop weigerde juist MTV de clip nog te vertonen. Ook de zwart-nationalistische band Public Enemy lag onder vuur omdat ze racistisch tegen witten zouden zijn. Zwarte musici hebben vanwege het heersende racisme meer kans dat ze justitieel worden vervolgd. Zo werd de seksistische hiphopgroep 2 Live Crew aangeklaagd wegens obsceniteit en mocht hun album “Nasty As They Wanna Be” in veel winkels niet worden verkocht aan minderjarigen.

In 2002 mobiliseerde de rechts-populistische opiniemaker Bill O'Reilly de 2,2 miljoen kijkers van zijn show The O'Reilly Factor omdat Pepsi een reclamedeal had afgesloten met rapper Ludacris. Deze “misdadiger” zou met zijn seksistische, gewelddadige en drugsverheerlijkende teksten negenjarige kijkertjes verleiden tot slecht gedrag. Hij moest meteen gedumpt worden, aldus O'Reilly. Na duizenden mails en telefoontjes aan Pepsi stuurde men de hiphopster inderdaad de laan uit. Vervolgens huurde Pepsi de rockband Papa Roach en Black Sabbath-zanger Ozzy Osbourne en zijn familie in. Die gedragen zich niet wezenlijk anders, maar vertegenwoordigen wel de “witte cultuur”. Witte rockgroepen als Guns 'n Roses die grossieren in racistische, seksistische en homofobe teksten hebben sowieso veel minder last van conservatieve critici. Wel worden sommige witte bands door christenfundamentalisten beschuldigd van bijvoorbeeld satanisme. In het Nederlandse debat over de videoclip komen de “witte” trance- of rockvideo's sowieso nauwelijks aan de orde, terwijl die toch vaak niet onderdoen als het om seksisme of geweld gaat. Kortom, er wordt overduidelijk met twee maten gemeten.

Sierra Leone

Helemaal los van de racistische en conservatieve aanvallen is er vanzelfsprekend ook vanuit een linkse visie wel kritiek te geven op hiphop en aanverwante stijlen. Er worden een heleboel seksistische en geweldverheerlijkende clips met allerlei achterlijke racistische stereotyperingen geproduceerd. Daarin spelen mannen in veel gevallen de stoere pimp, terwijl vrouwen er als decoratie ronddansen en worden neergezet alsof ze uitsluitend bestaan uit konten en tieten. Ook de eenzijdige focus op het rijk zijn is weinig progressief. Het lijkt soms alsof iedere rapper met een hit direct de hele diamantvoorraad uit Sierra Leone kan opkopen en aan zijn lichaam kan ophangen. In werkelijkheid moeten de meeste zwarte artiesten keihard zwoegen om überhaupt wat geld te verdienen. Overigens worden veel van de juwelen, auto's en dure huizen in de videoclip voor een dag gehuurd. Door deze clips leven veel armen ten onrechte in de illusie dat ze ooit misschien ook zo'n leven kunnen gaan leiden.

Jan Tas

Noten

1. “Maak hoerenlopen strafbaar”. Ellen de Waard en Eric Krebbers. In: *Fabel Archief* <www.gebladerte.nl/11221f76.htm>.
2. “Muziekclips MTV en TMF”. Op: Jeroen Dijsselbloem-website: <www.jeroendijsselbloem.pvda.nl/renderer.do/menuld/109963/returnPage/109963/itemId/73614/pageld/109461/instancelld/109972/>.
3. “PvdA wil aanpak respectloze straatcultuur”. Op: Jeroen Dijsselbloem-website : <www.jeroendijsselbloem.pvda.nl/renderer.do/menuld/109963/returnPage/109963/itemId/74604/pageld/109461/instancelld/109972/>.
4. “Moraal/Desnoods staatsopvoeding”, Cees van der Laan. In: *Trouw*, 10.1.2006.
5. “Mediaconferentie EO, NCRV en ChristenUnie”, Swannet Westland en Jacolien Viveen. Op: *ChristenUnie-website*: <www.christenunie.net/documenten/www/verslag_mediaconferentie_17feb06.doc>.
6. “De verboden saxofoon”, Rudie Kagie, 2000.

In Nederland komen bijna elke week wel rassenrelletjes voor. Groepen witte extreem-rechtse jongeren gaan daarbij op de vuist met gekleurde jongeren. In sommige gemeenten vormen zich kleine, maar geradicaliseerde groepen jongeren die in georganiseerd verband deelnemen aan extreem-rechtse activiteiten. Zo kampt Zoetermeer met de organisatie Jeugdstorm Nederland' en in de regio Drechtsteden is het Aktiefront Zuid-Holland Zuid actief. Alphen aan den Rijn kent het gewelddadige Skinhead Jugend Rijnland (SJR).

Barry Kluft (links) met SJR-spandoek op een NVU-demonstratie in Nijmegen.

Uit een onderzoek van de gemeente Alphen² blijkt dat de spanningen tussen verschillende bevolkings-groepen toenemen en dat groepen “Lonsdalers” regelmatig “allochtonen” uitschelden voor “kanker-zwarten”. Vechtpartijen tussen rechtse gabberjongeren en jongeren van Marokkaanse afkomst zijn schering en inslag. Ook worden er in Alphen regelmatig hakenkruizen en White Power-symbolen geklad, en worden er stickers van de extreem-rechtse organisatie Voorpost geplakt. Jongerenwerkers durven veelal niet meer alleen de straat op te gaan, omdat ze vrezen voor hun eigen veiligheid.³ Alphen telt enkele tientallen extreem-rechtse gabberjongeren. Daar omheen cirkelt een veelvoud aan meelopers. Enkelen hebben zich georganiseerd in de SJR. Die kleine organisatie had korte tijd een website in de lucht. Daarop stelde men zich voor als “een nationaal-socialistische kameraadschapskring uit de Rijnstreek” die pleit voor “een heftig verzet tegen de zionistische staat en de Multicul. Gezamenlijk vechten wij voor een revolutie en machtsovername. Der sieg wird unser sein!”. Verder werd gemeld dat men gezamenlijk afreist naar extreem-rechtse demonstraties, bijeenkomsten, herdenkingsmarsen en concerten, en dat men gevechtstrainingen organiseert. In “de toekomst” zou de SJR ook schiettrainingen willen gaan geven.

Geweld

SJR-leden gaan zich te buiten aan grof geweld tegen “allochtonen” en linkse jongeren. Zo ook de 21-jarige Alphense skinhead Barry Kluft, een prominent figuur binnen de SJR. Hij heeft een lang strafblad. Op 30 april 2005 sloeg hij meerdere malen in op een “skater”. En op 15 mei 2005 mishandelde hij samen met vier geestverwanten twee jongens in een parkeergarage. In ieder geval een van die twee was “allochtoon”. Die werd door Kluft zelf met een honkbalknuppel op zijn hoofd geslagen. De daders waren naar eigen zeggen specifiek op zoek naar “jongeren met een Marokkaanse achtergrond”. Kluft had het initiatief genomen tot de mishandeling en zijn kornuiten voorzien van stokken, honkbalknuppels en bivakmutsen. Op 28 mei 2005 viel Kluft samen met de Alphenaar Martin Luik drie punkers aan. Beiden droegen daarbij een bivakmuts, en Luik hanteerde een honkbalknuppel. Na een korte schermutseling zetten Kluft en Luik het op een hollen. Een dag later werden beiden door de politie gearresteerd terwijl ze rondreden in een auto met een valse kentekenplaat. In de auto werd een

vuurwapen gevonden. Daarop werd bij Kluft een huiszoeking verricht. Daarbij werden nog eens een nepvuurwapen en diverse honkbalknuppels aangetroffen. Kluft werd in september 2005 voor deze delicten veroordeeld tot 12 maanden gevangenisstraf, waarvan 6 maanden voorwaardelijk. Ook moest hij zijn slachtoffers een schade-vergoeding van 2 duizend euro betalen.

Mededaders

Ook de andere daders werden veroordeeld. Barry van Loevestein uit Mijdrecht kreeg een werkstraf en een maand voorwaardelijke gevangenis. Michel Fransen uit Ter Aar en Sander Lam uit Alphen kregen beiden een werkstraf en 70 dagen gevangenis, waarvan een maand voorwaardelijk. Martin Luik was op het moment van de geweldpleging minderjarig en werd achter gesloten deuren berecht. De gabbers Luik en Lam zijn overigens te aanschouwen op de website van de fascistische band Brigade M van Tim Mudde. Ze poseren op een foto samen met hun vriendinnen die allebei een T-shirt dragen met het opschrift “Trouw aan Rood, Wit, Blauw”. Dat shirt wordt verkocht door Muddes postorderbedrijf Fenris Postorder.

Kluft doet ook mee aan allerlei extreem-rechtse bijeenkomsten. Zo probeerde hij in oktober 2003 deel te nemen aan een demonstratie van Nieuw Rechts en de Nieuwe Nationale Partij in Amsterdam. De demonstratie werd echter verboden nadat een aantal extreem-rechtsen, waaronder Kluft, weggejaagd werden door anti-fascisten. In januari 2004 nam hij deel aan een Nieuw Rechts-demonstratie in Den Haag, en in februari aan een demonstratie van de fascistische Nationale Alliantie (NA). In oktober 2004 bezocht hij ook een informatie-avond van de NA. In maart 2006 was Kluft aanwezig op een demonstratie van de nazistische Nederlandse Volks Unie (NVU) in Nijmegen. Daarbij droeg hij samen met een kameraad een spandoek waarop SS-doods-hoofden en de letters SJR stonden.

Calslagen

Naast de rechtse gabberjeugd kent Alphen ook een klein groepje extreem-rechtsen die zich hebben gegroepeerd rond de nationaal-socialistische black metal-band Calslagen. De Leidenaar Jasper Velzel van Brigade M was enige tijd drummer van die band, maar het is onduidelijk wat zijn rol op dit moment is. Calslagen gebruikt als bandlogo het symbool van een zwarte zon met een twaalfpotig hakenkruis. Dat symbool is ook in de vloer van het voormalige SS-hoofdkwartier Wevelsburcht gemetseld. In 2005 speelde de band samen met Brigade M op allerlei nazi-festivals in Nederland, Duitsland, Roemenië, Tsjechië, Hongarije en Frankrijk. Een optreden van de bands in november 2005 in Tsjechië liep in de soep, omdat de politie het festival verbood. Velzel en Mudde van Brigade M werden gearresteerd. Mudde zat daarop een maand in de Tsjechische gevangenis, omdat bij hem “neo-nazistische en racistische pamfletten, cd's, buttons en T-shirts” werden aangetroffen. In december 2005 gaf Brigade M een afscheidsconcert in Alphen. Zo'n 60 extreem-rechtsen kwamen opdagen.

Gerrit de Wit

Noten

1. *Jeugdstorm Nederland is de opvolger van het Soetermeer Skinhead Front*. Zie: “Soetermeer Skinhead Front”. Op: *Kafka-website* <<http://kafka.antifa.net/ssf.htm>>.
2. “De kwaliteit van de Alphense samenleving”, Sylvia Verhulst, september 2005. Op: *gemeente Alphen-website* <www.alphenaandenrijn.nl/INTERNET/Griffie/Documenten/vs_definitief_rapport_KAS_S_Verhulst.pdf>.
3. “Alphense jongerenwerkers uit veiligheidsoverwegingen samen de straat op”, Raffi Trapman. In: *AD*, 8.11.2005.

Poolse arbeiders inzet discussie tussen liberalen en conservatieven

Na de toetreding van 8 Midden- en Oosteuropese landen tot de EU hebben vooral jonge Poolse mannen de kans gegrepen om naar Nederland te migreren. Door hier keihard te werken kunnen ze meer geld verdienen dan in Polen. Deze nieuwe lichting arbeidsmigranten heeft geleid tot een debat over open grenzen binnen Europa. De meer liberaal georiënteerden zijn het daarbij hartgrondig oneens met de conservatieven. Maar beide kampen stellen de belangen van de Nederlandse staat en de bazen voorop. De vakbonden en de SP kiezen opvallend genoeg positie in de meer conservatieve hoek.

Toen de EU op 1 mei 2004 met 10 lidstaten groeide, kregen alleen Maltezers en Cyprioten “het recht van vrij verkeer van werknemers”. Esten, Letten, Litouwers, Polen, Tsjechen, Slowaken, Hongaren en Slovenen mochten niet zonder beperkingen in de oude EU-staten komen werken. Voor hen golden overgangsmaatregelen, die meestal inhielden dat ze een werkvergunning nodig hadden. Enkele van de oude EU-staten wilden zo grip houden op de aantallen arbeidsmigranten. Na 1 mei 2006 geldt echter in principe voor alle Europeanen het “vrij verkeer van werknemers”. Maar de oude EU-landen mogen de overgangstermijn laten doorlopen tot 1 mei 2011. De EU staat in principe voor een liberaal “vrij verkeer”-beleid, maar onder meer Duitsland en Oostenrijk staan pal voor hun protectionistische beleid.

Staatssecretaris Van Hoof van Sociale Zaken wilde aanvankelijk per 1 mei 2006 de Nederlandse grenzen helemaal opengooien voor Polen en andere Oost-Europeanen, maar nogal wat andere beleidsmakers waren tegen. Die vrezen “dat Nederland wordt overspoeld met buitenlandse werknemers”.¹ Ze zaaien angst door in te spelen op de eeuwenoude vrees voor overstromingen en gebruiken daarom watermetaforen als “Poolse vloedgolf” waartegen “Hollandse dijken” moeten worden opgeworpen.² Want het water stroomt naar het laagste punt, zo stelt men. “Nederland moet niet het afvoerputje worden van Europa”, vindt minister Bot van Buitenlandse Zaken.³ “De Oost-Europeanen komen toch wel, legaal of illegaal”, meent daarentegen Van Hoof, die blijkbaar niet bang is van water. Uiteindelijk spraken de ministers af dat de grenzen pas per 1 januari 2007 zouden opengaan. Tot die tijd moet een overgangsregeling “valse concurrentie tussen Oost-Europese en Nederlandse werknemers” voorkomen.

Bevolkingspolitiek

Centraal in het debat staat in feite de vraag welke vorm van migratiebeheersing het kapitalisme in staat stelt om de hoogste winsten te behalen. De Nederlandse overheid heeft immers tot taak om zo optimaal mogelijke voorwaarden te creëren voor het kapitaal om zich te kunnen vermeerderen. Migratie-beheersing wordt daarbij gebruikt als een bevolkingspolitiek instrument om de grootte en “kwaliteit” van de “populatie” te beïnvloeden. Sinds 2003 is de emigratie uit Nederland groter dan de immigratie naar Nederland. Ook worden er minder kinderen geboren. Met het aantrekken van meer migranten uit Midden- en Oost-Europa zou de overheid de veronderstelde dreiging van “de vergrijzing” tegen kunnen gaan. Bovendien zouden Polen meer dan Nederlanders bereid zijn om lang en hard te werken. Ze zouden productiever zijn, minder zeuren en klagen, ook vies, vuil en zwaar werk willen verrichten, en genoeg nemen met lagere lonen. Modelarbeiders dus, in tegenstelling tot Nederlanders, die veelal lui zouden zijn en liever hun hand zouden ophouden om een uitkering te ontvangen.

De liberalen onder aanvoering van Van Hoof en allerlei werkgeversorganisaties willen met het opengooien van de grenzen de bazen de gelegenheid geven om de loonkosten te drukken door goedkope en flexibele arbeiders aan te trekken uit Polen. De conservatieven met in hun gelederen de vakbonden en de SP willen de grenzen het liefst dichthouden, om zo de Nederlandse arbeiders te beschermen. “De Polen” zouden van hen pas mogen komen, als zij niet langer meer “oneerlijk” zouden concurreren door ver onder de CAO-lonen te werken. Het is een goede zaak dat de FNV deze onderbetaling van Polen bestrijdt en actie voert voor gelijke lonen bij gelijk werk. Het is overigens wel eenzijdig om ervan uit te gaan dat “de Nederlanders” door de komst van “de Polen” werkloos zullen worden. Met evenveel gemak kan men het omgekeerde beweren: door de Poolse migranten zal de economie aantrekken en zullen er meer banen komen.

Maar welke fractie ook de overhand krijgt, “de vrije markt van vraag en aanbod” heeft nu eenmaal zijn eigen onwrikbare wetmatigheden. Of het nu Poolse migranten zijn die legaal of illegaal werken, of Nederlandse scholieren en studenten met een bijbaantje, of bijstandstrekkers die de arbeidsmarkt worden opgejaagd, of WAO-ers die door de keuringsarts gezond zijn verklaard en moeten “herintreden”, steeds proberen de bazen gebruik te maken van de arbeiders die het minst kosten, die zich het gehoorzaamst opstellen of die in hun kwetsbare positie het gemakkelijkst zijn uit te buiten. Dat Poolse migranten

concurreren met Nederlandse arbeiders, is dus niet hun schuld of fout, maar een logisch en onontkoombaar gevolg van het bestaan van de kapitalistische arbeidsmarkt, die alle arbeiders dwingt om zo goedkoop mogelijk hun lichaam en geest te verhuren. De lonen van Nederlandse arbeiders gaan dus niet omlaag door de komst van Poolse arbeiders, maar door de werking van het kapitalisme.

Meldpunt

De FNV en het CNV bekritiseren die loonslavernij echter niet. Men legt het probleem juist bij de arbeiders, in de eerste plaats de Poolse migranten. Nederlanders mogen namelijk niet “de dupe” worden van de toestroom van “goedkope” Polen, vindt men. Met dergelijke nationalistische “blaming the victim”-praatjes doen de bonden alsof de arbeidsmigranten de Nederlandse arbeiders in het nauw brengen, in plaats van het kapitalisme als systeem verantwoordelijk te stellen en ook te bestrijden. En het blijft niet bij die verdeling en heers-strategie alleen. De FNV-bonzen zetten ook nog eens de Nederlandse arbeiders onder druk. “Je kunt niet meer vrijblijvend in een uitkering zitten, iedereen moet meehelpen onze welvaart in stand te houden. Er moet wel wat veranderd worden aan de arbeidsmoraal in ons land. Met sla plukken - zeker tegen een fatsoenlijke beloning - is niks mis en je hoeft je daarvoor niet te schamen: die mentaliteit moet terugkomen. Ook kansloze jongeren moeten weten dat ze hun handjes moeten laten wapperen. Iedereen moet onderaan de ladder beginnen”, antwoordde FNV-vicevoorzitter Ton Heerts op de stelling “De grenzen moeten dichtblijven voor Poolse arbeiders. Er zijn nog genoeg Nederlandse werklozen.”⁴ De leiders van de bonden gebruiken zo “de dreiging” van “een Poolse vloedgolf” om de Nederlandse arbeiders te disciplineren en hen dienstbaarder te maken aan de bazen.

Tot de protectionistische fractie behoort ook de SP, die zich daarbij opstelt in de geest van haar beruchte nota “Gastarbeid en kapitaal” uit 1983.⁵ Volgens die nota hebben “de gast-arbeiders” uit de jaren 60 en 70 van de vorige eeuw de strijd van de Nederlandse arbeiders voor hogere CAO’s en betere arbeids-omstandigheden ondermijnd door zich gewillig te laten uitbuiten en lagere lonen te aanvaarden. Daardoor zouden ze de Nederlandse arbeiders uit de markt hebben geprijsd en de bazen de kans hebben gegeven om de arbeiderssolidariteit te ondergraven. Volgens de SP hadden de Turkse en Marokkaanse migranten niet zozeer een probleem, maar waren ze vooral het probleem. In radicaal-linkse kringen kwam de SP daardoor te boek te staan als een “eigen arbeiders eerst”-partij. Migratie is van oudsher onlosmakelijk verbonden geweest met het kapitalisme. Zonder migratie was de afschaffing van het feodalisme en de opkomst van het kapitalisme zelfs onmogelijk geweest. Men moet migratie niet problematiseren, maar opvatten als de gerechtvaardigde poging om elders in de wereld te overleven en meer geluk te vinden.

In het najaar van 2005 startte de SP een digitaal meldpunt “tegen uitbuiting en oneerlijke concurrentie”, in navolging van de FNV en het CNV die eerder al een “kliklijn” tegen illegale arbeiders hadden geopend.⁶ Op de SP-website konden mensen klagen over “de concurrentievervalsing” door Polen. In de nota “Open grenzen, eerlijk werk” beschrijft SP-Tweede Kamerlid Jan de Wit de ruim 100 binnengekomen meldingen, voor het merendeel afkomstig van mensen die zichzelf of andere Nederlandse arbeiders beschouwen als “de dupe” van “de Polen”. “Ik ben door de komst van de Poolse bouwvakker een derde van mijn omzet kwijt geraakt”, meldt iemand. “Je werk wordt ingepikt waar je bij staat, maar je staat machteloos”, aldus een ander. “De bestaande kliklijn werkt niet. Er wordt niet of te laat gereageerd. Het werk was klaar toen ze kwamen controleren”, klaagt weer een ander. Dat zou allemaal door “de Polen” komen, want die zouden “oneerlijk concurreren” en dat zou leiden tot “verstoring van de arbeidsmarkt en -verhoudingen”, onder meer in de transportsector. “De ontwrichting in het internationale vervoer is zo groot dat de regering verwacht dat binnen 20 jaar geen Nederlandse chauffeurs meer door Europa rijden”, zo luidt de SP de noodklok. “De Polen” zouden “de Nederlanders” massaal van de arbeidsmarkt verdringen. De Wit en ook SP-leider Jan Marijnissen zetten de verdeeldheid onder de arbeiders nog verder aan met opinie-artikelen als “Help, daar komen de Polen!”⁷

Economische oorlog

De SP doet alsof er tot voor kort een stabiele en vredige binnenlandse arbeidsmarkt bestond met “eerlijke concurrentie” en “eerlijk werk”, die plotseling is overvallen door een wilde horde Oost-Europeanen. Maar zo’n vredige arbeidsmarkt heeft nooit bestaan in kapitalistisch Nederland. Vrede bestaat namelijk niet binnen het kapitalisme. Het is immers in essentie een economische oorlog van allen tegen allen, met overal en altijd “oneerlijke” concurrentie en “oneerlijke” loonarbeid. Het zijn dus niet “de Polen” of “de werklozen” of “de uitzendkrachten” die zorgen voor “ontwrichting”. Het is het systeem zelf dat aan de lopende band onderdrukking en plundering voortbrengt. Als sociaal-democratische partij bekritiseert de SP uitsluitend een bepaalde verschijningsvorm van het kapitalisme: het neoliberalisme. Daarvoor legt men net als bij “de Poolse vloedgolf” de schuld bij “het buitenland”. De SP in de nota: “Het is de neo-liberale politiek uit Brussel die steeds meer landen tot de Europese Unie wil toelaten om lonen, sociale zekerheid en pensioenvoorzieningen onder druk te zetten. Een politiek die werknemers uit arme landen uitspeelt tegen Nederlandse en Europese werknemers. Een politiek die leidt tot ontslagen en het voortduren van werkloosheid en geen toekomst biedt aan jongeren uit het VMBO en andere jongeren die werk zoeken.” Dat veel jongeren geen werk hebben, komt echter niet in de eerste plaats door “Brussel”, maar door de autonome dynamiek van het kapitalisme, dat honderdduizenden mensen in Nederland veroordeelt tot blijvende werkloosheid en armoede en voor zijn winst-maximalisatie grote behoefte heeft aan een flexibel en onuitputtelijk arbeidsreserveleger. “Brussel” zorgt daarbij evenals “Den Haag” voor een portie crisismanagement waarmee het systeem nog een tijd in stand kan worden gehouden. Ook de SP past deze rol van systeembeheerder door alleen “de uitwassen van het vrije verkeer van werknemers binnen Europa” te willen bestrijden en niet het kapitalisme zelf.

Om die “uitwassen” tegen te gaan stelt de SP in haar nota “een CAO-politie” voor die via bedrijfsinvallen de hoogte van de uitbetaalde lonen controleert. Als bazen arbeiders onderbetalen, dan moeten ze worden aangepakt. Maar dat mag niet leiden tot razzia’s tegen arbeiders zonder papieren. De SP ziet weliswaar in dat Poolse migranten vaak zwaar worden uitgebuit, maar vertrouwt daarbij nogal naïef op de overheid om dat soort “uitwassen” te bestrijden, in plaats van op autonome arbeidersstrijd tegen de bazen en de staat. Het strijdperspectief van onderop ontbreekt in de nota dan ook geheel. Nergens pleit men voor zelforganisatie van arbeidsmigranten of voor gelijkwaardige steun aan alle arbeiders, ongeacht hun nationaliteit en verblijfsstatus.⁸

Harry Westerink

Noten

1. “”Polen vanaf 2007 toelaten””. Op: Parool-website <www.parool.nl/nieuws/2006/MAA/29/bin2.html>.
2. Zie ook: “Hollandse dijken tegen Poolse “vloedgolf””, Eric Krebbers. In: Fabel Archief <www.gebladerte.nl/10998f63.htm>.
3. “Grenzen gaan pas in 2007 helemaal open voor Polen”, Yvonne Doorduyn. In: De Volkskrant, 29.3.2006.
4. “”Arbeidsmoraal in ons land moet veranderen””. In: AD, 18.3.2006.
5. Zie: “SP’ruitjeslucht”, Gerrit de Wit. In: Fabel Archief <www.gebladerte.nl/00770p46.htm>. En: “Stem voor beschaafd deporteren, stem SP!”, Eric Krebbers. In: Fabel Archief <www.gebladerte.nl/10897f57.htm>.
6. “Vakbonden jagen op illegale arbeiders via kliklijn”, Harry Westerink. In: Fabel Archief <www.gebladerte.nl/11134f71.htm>.
7. “Help, daar komen de Polen!”, Jan Marijnissen en Jan de Wit. In: NRC, 31.1.2006.
8. Zie daarvoor: “Vakbonden moeten arbeiders zonder papieren steunen”, Eric Krebbers. In: Fabel Archief <www.gebladerte.nl/11209f76.htm>.

Foto: Pauline Krebbers

SP-leider Jan Marijnissen tegen maffiose Poolse koppelbazen.

Foto: Pauline Krebbers

Van FNV-vicevoorzitter Ton Heerts moet iedereen “de handjes laten wapperen”.

Dwarsligger

De vluchtelingen

Ze zijn de overbodigen, de ongewensten, het bevolkingsoverschot en het uitschot volgens het systeem van de heersers. De onmondigen, de monddoodgemaakten, de kapotgebeukten, de vernederden, de murwgeslagenen, de wanhopigen, de angstigen, de overgeblevenen, de overlevenden. De afvalligen, de afvallers, de invallers, de arbeidsreservespelers, zij die buitenspel komen te staan, zij die niet meetellen, zij met wie wordt afgerekend, zij die het eten niet kunnen betalen dat ze zelf op het land verbouwen, zij die zich dood moeten werken. De mishandelden en gemartelden, zij die worden gevolgd, achtervolgd en vervolgd, zij die onrecht meemaken en bestrijden. De onwilligen, de onwelwillenden, de onaangepasten, de neezeggers, zij die hun eigen weg gaan, zij die niet langer in de tredmolen willen lopen, zij die hun hand moeten ophouden of geen handen meer hebben. De vrouwen voor wie hun echtgenoot en zijn familie een hel is, zij die met het mes op de keel moeten trouwen, kinderen moeten krijgen en opvoeden, strontluiers moeten verschonen, moeten wassen, koken, zwoegen, zich moeten afbeulen, gehoorzaam en gediensstig moeten zijn, aandacht moeten geven, hun man of een andere man moeten behagen die hen slaat en verkracht.

Zij die worden gedwongen om te vluchten. Ze vluchten uit hun huis en uit hun dorp. Velen vluchten naar de stad. Sommigen vluchten van de ene stad naar de andere. Enkelen vluchten naar een ander land. Nog minder vluchten naar een ander continent dat een welvaartseiland en geluksoord leek te zijn. Maar men maakt hen daar tot de vreemden, de anderen, de overtolligen en de onbruikbaren volgens het heersende systeem. De machtelozen, de hopelozen, de kanslozen, de onbekenden, de onaanraakbaren, de onaanzienlijken, de onbestaanden en onbestaanbaren, zij die niet vrij zijn om te gaan en te staan waar ze willen, de niet-burgers, de niemanden, de naamlozen, de statenlozen, de dak- en thuislozen, zij die geen status hebben om te verblijven waar ze leven, zij die tot illegaal worden verklaard, zij die tot crimineel worden bestempeld omdat ze ergens willen ademhalen, zij die in het verdomhoekje zitten, zij die op straat en in winkels worden aangestaard, zij die worden bespuugd, bespot, beledigd, uitgelachen, in de gaten gehouden, onderzocht, van top tot teen bekeken, zij op wie jacht wordt gemaakt door een leger van smerissen, zij die worden geholpen bij hun eigen deportatie. De afgewezenen, de rechtelozen, de uitgeslotenen, de uitgekotsten, de afgedankten, zij die voor een hongerloontje ploeteren in dienst van hen die vinden dat zij er niet mogen zijn in het land van de bevoorrechten. De schaduwen, de onzichtbaren, de gezichtslozen, zij die de grijs op het smoel van de macht moeten zien te verdragen, de gedumpten, de aan de kant gezetten, de op straat gegooiden, de verwijderbaren en verwijderden, de weggehaalden, de afgevoerden, zij die moeten oprotten, opzouten, ophoepelen, uit het oog verdwijnen. Zij die voortvluchtig zijn en steeds weer verder moeten vluchten naar de rand van de aarde.

Foto Pauline Krebbers

Autochtone hangouderen niet weg te krijgen met ultrageluid.

Foto Pauline Krebbers

Arbeidsreserveleger

Worden ze toch aangenomen, dan krijgen ze meestal de slechtste flexbaantjes. Ook worden veel jongeren dagelijks op de werkvloer geconfronteerd met racisme. “De hele dag: “Hé zwarte, doe dit, hé Turk, doe dat”, dat hou ik niet vol”, vertellen sommigen. Daarbij worden alle jongeren, “allochtoon” én “autochtoon”, ontzettend uitgebuit via het minimum-jeugdloon. Een 18-jarige verdient 45 procent van wat een 23-jarige krijgt voor identiek hetzelfde werk. De afgelopen jaren zijn ook veel werkgevers die meer gaven dan dat minimum minder gaan betalen. Gecombineerd met de groeiende werkloosheid heeft dat een koopkrachtdaling onder jongeren veroorzaakt van 15 procent in 5 jaar, aldus de FNV. Waarbij jonge vrouwen gemiddeld nog eens 2,7 procent minder verdienen dan jonge mannen voor hetzelfde werk. Ook bij hun ouders thuis is het voor de “niet-westerse allochtone” jongeren geen vetpot. Turkse, Marokkaanse en Antilliaanse gezinnen hebben 4 keer zoveel kans op een laag inkomen als “autochtone” gezinnen, aldus het SCP en het CBS.

In de tweede helft van de jaren 90 ging het beter met “de economie” en ontstond er krapte op de arbeidsmarkt. De bazen moesten noodgedwongen wel “niet-westerse allochtonen” aantrekken. Maar toen het minder begon te gaan, lagen die er als eerste weer uit. De “niet-westerse allochtone” jeugd heeft daarmee alle trekken van een klassiek arbeidsreserveleger, dat indien nodig ingezet kan worden. Elke kapitalistische economie heeft zo’n pool van werknemers nodig, en het is aan de staat om die mensenvoorraad te beheren en te beheersen. Nu de werkloosheid weer toeneemt komen beleidsmakers, wetenschappers en opiniemakers voortdurend op de proppen met nieuwe repressieve en racistische plannen tegen “niet-westerse allochtone” jongeren. Om die te rechtvaardigen worden problemen met wat Marokkaanse jongens in de Amsterdamse Diamantbuurt en met enkele Antilliaanse jongeren in Rotterdam in de media krankzinnig uitvergroot.

Goed discrimineren

In 2002 riep de toenmalige minister van Justitie Nawijn dat “allochtone” jongeren harder gestraft zouden moeten worden. In oktober 2005 bleek uit onderzoek van criminologe Mieke Komen dat Justitie dat allang doet. Minderjarige “allochtonen” worden door racistische rechters gemiddeld 53 dagen langer opgesloten voor hetzelfde misdrijf. Die rechters krijgen daartoe advies van de Raad van de kindbescherming, de reclassering, psychologen en psychiaters. Die menen bij “allochtone” jongeren vaker een gebrek aan inlevingsvermogen, gewetensontwikkeling en spijt te moeten constateren. De verantwoordelijkheid voor de hogere straffen wordt echter niet bij de hulpverleners en de rechters gelegd, die ze immers voorkoken en uitdelen, maar bij de jongeren zelf. Die zouden - anders dan “autochtone” jongeren - niet goed aan de verwachtingen van de Justitie-medewerkers voldoen. “Allochtone” jongeren worden sowieso veel vaker verdacht door politieagenten en beveiligers, en daarbij ook vaker veroordeeld.²

In januari 2006 kwam de Amsterdamse D66-lijsttrekker Ivar Manuel met een voorstel voor een Nederlandse Guantánamo Bay-bajes. Hij wilde Marokkaanse jongeren twee jaar opsluiten op een eiland en onderwerpen aan krijgstucht. Kamerlid Geert Wilders en de conservatieve strafrechtsgeleerde Afshin Ellian³ gingen daar nog over heen. Die stelden voor om jongeren met een Marokkaanse achtergrond het Nederlanderschap te ontnemen en hen uit te zetten, samen met hun ouders. Minister

Verdonk kwam met soortgelijke plannen voor Antilliaanse jongeren. Die zouden gedeporteerd moeten worden, wanneer ze binnen twee jaar na hun aankomst voor het gerecht moeten verschijnen. Volgens criminoloog Frank Bovenkerk is dat discriminatie. Toch is hij voorstander van Verdonks voorstel. Volgens hem zouden “de probleemjongeren” overigens uit slechts 15 Curaçaose probleemwijken komen. “Ik zie echter niet hoe het administratief anders zou kunnen dan de regeling op de gehele bevolking van toepassing te verklaren”, schreef Bovenkerk. “Als je discrimineert, moet je ook goed doen.”

Gezinscoaching

Ook aan de stroom voorstellen voor “preventieve maatregelen” komt geen einde. Zo stelde de voorzitter van de Amsterdamse stadsdeelraad Oud-Zuid in januari 2006 voor om de ouders van “allochtone” jongeren regelmatig te controleren. Dat heet “gedwongen gezinscoaching”. Ook wilde hij peuters tussen de 0 en 4 jaar alvast “monitoren” op de kenmerken van “probleemjongeren”. Tot slot pleitte hij voor het overal ophangen van camera’s. In Rotterdam wil men hangjongeren van het metrostation Zuidplein gaan verjagen met een Mosquito, een apparaat dat irritante zeer hoge tonen verspreidt, zo hoog dat ouderen het niet zouden kunnen horen. En overal in Nederland worden “allochtone hangjongeren” voortdurend door de politie gevraagd om hun identiteitsbewijs. De VVD-fractie stelde in november 2005 zelfs voor om een avondklok en contactverboden in te stellen voor “probleemjongeren”. De conservatief-liberalen wilden de politie ook “meer tanden” geven om “notoire lastpakken” aan te pakken en op te sluiten zonder dat er nog een rechter aan te pas hoeft te komen. In Limburg is men zelfs al een experiment begonnen om minderjarige “boefjes” bij wijze van “taakstraf” een tijdje in een isoleercel te stoppen.

In januari 2006 stelde minister van Justitie Donner voor om jongeren te dwingen een “doe normaal-contract” te ondertekenen waarin ze beloven naar school te gaan en geen overlast te bezorgen. Wie weigert te tekenen of het contract breekt, krijgt straf. Overigens is een handtekening normaal gesproken juridisch ongeldig wanneer die onder dwang gezet is. Donners Taskforce Jeugdwerkloosheid kwam in diezelfde maand ook met het voorstel om “drop-outs” in militaire heropvoedingskampen op te sluiten. Van Taskforce-voorzitter Hans de Boer moeten 30 tot 40 duizend, meest “allochtone” jongeren die zogenaamde “prep camps” in. Daar zouden ze “gedrild” moeten worden opdat “ze hun nest uitkomen en hun schoenen poetsen”. Hij was nog op zoek naar een rechtsgrond. Want onschuldigen opsluiten, dat mag volgens de wet niet. Maar “het is voor hun eigen bestwil”, beweert hij. Op de vraag of men in plaats van de jongeren niet beter de racistische arbeidsmarkt zou kunnen aanpakken, zei De Boer wel begrip te hebben voor discriminerende werkgevers. Een Kamer-meerderheid van CDA en PvdA ziet zijn plannen wel zitten. In Amsterdam omzeilt men de juridische problemen nu al via de Instelling Stelselmatige Daders (ISD), een regeling bedoeld om verslaafden twee jaar op te mogen sluiten. Door te doen alsof “probleemjongeren” vooral psychiatrische problemen zouden hebben, mag men ze wel zonder veroordeling achter slot en grendel stoppen.

Boot camp

In Groot-Brittannië belanden “probleemjongeren” tussen de 10 en 17 jaar vaak in speciale jeugdgevangenissen. Onlangs werd daar een 15-jarige jongen vermoord door 3 bewakers. Daarna bleek uit onderzoek dat de jongeren

steeds naakt gefouilleerd worden en veelvuldig aan pijnlijke technieken worden blootgesteld. De in totaal 2.800 opgesloten jongeren stonden in een paar maanden tijd 15 duizend keer aan fysiek geweld bloot. In een centrum in Kent liepen jongeren in 12 maanden 1.800 keer verwondingen op door de bewakers. Volgens de onderzoekers zou dat in iedere andere situatie als kindermishandeling omschreven worden. In de VS hebben veel zwarte en gekleurde jongeren sinds begin jaren 90 al ervaring met zogenaamde “boot camps”. Daarin worden tegenwoordig vooral jongeren gestopt die niet veroordeeld zijn, maar die volgens de autoriteiten zouden “dreigen te ontsporen”. In januari werd in zo’n kamp in Florida nog een 14-jarige zwarte jongen vermoord door 5 officieren. Op een video is te zien hoe hij door hen wordt geslagen, geschopt en gewurgd. Naar eigen zeggen ziet het Rotterdamse gemeentebestuur in de Amerikaanse kampen een goed voorbeeld. Men heeft daar plannen voor een “Campus Nieuwe Kans”. Alle werkloze jongeren zouden daar 3 maanden opgesloten moeten worden. Tijdens die “disciplinerende fase” zouden ze dan militaire technieken, discipline en respect voor autoriteiten aangeleerd moeten krijgen. Daarna worden ze vanuit de “campus” 21 maanden lang “begeleid” bij het vinden van een baan.

Er is de afgelopen jaren een complete industrie ontstaan van bedrijven die goud geld verdienen met het disciplineren en in rotbaantjes dwingen van jongeren. Veel banen worden tegenwoordig “stage” genoemd, zodat de jongere helemaal niet meer betaald hoeft te worden. In een groeiend aantal steden, waaronder Amsterdam, krijgen jongeren sowieso voor ze 27 jaar zijn geen uitkering meer. De FNV constateerde dat gemeenten er tegenwoordig alles aan doen om jongeren af te houden van het opeisen van hun rechten.

Abortus

De Rotterdamse wethouder Van den Anker wilde het probleem van jongeren helemaal bij de wortel aanpakken en zorgen dat ze niet eens meer geboren worden. Ze stelde in februari 2006 namelijk voor om onder meer zwangere Antilliaanse tienermeisjes gedwongen te aborteren. “Soms is het beter dat je zegt: “Dit kind mag gewoon niet geboren worden””, aldus Van den Anker. Maar “allochtone jongeren” worden niet alleen belaagd door de overheid. Ook “autochtone” mannen vormen voor hen soms een gevaar. In januari schreef het Amsterdam Centrum Buitenlanders dat “allochtone” jongens vaker seksueel misbruikt worden door pedofielen. Ze hangen vaker rond op straat, schijnen “goed in de markt te liggen” en worden soms van de ene man aan de andere doorgegeven. Eén op de 10 “allochtone jongens” is zo ooit misbruikt.

Eric Krebbers

Noten

1. “Racisme op de arbeidsmarkt”, Jan Tas. In: Fabel Archief <www.gebladerte.nl/11099f69.htm>.
2. Zie: “Racisme grondslag van debat over “allochtone” criminaliteit””, Eric Krebbers. In: Fabel Archief <www.gebladerte.nl/10863f54.htm>, en: “Nieuwe misdaadcijfers tonen vooral racisme bij politie aan”, Eric Krebbers. In: Fabel Archief <www.gebladerte.nl/11128f71.htm>.
3. “De profeet van “de westerse superioriteit””, Eric Krebbers. In: Fabel Archief <www.gebladerte.nl/11125f71.htm>.

Anti-fascisten verstoren nazi-demonstratie

Op zaterdag 27 mei 2006 wordt de van oudsher joodse buurt Oud Zuid in Amsterdam opgeschrikt door een demonstratie van de neo-nazistische partij Nationale Alliantie (NA). Zo’n 35 aanhangers marcheren met NSB-vlaggen en allerlei andere nazistische prullaria door de wijk. De NA betoogt tegen de in Amsterdam gevestigde vereniging Martijn, een belangenorganisatie van pedofielen. Tegenstanders bekogelen enkele fascisten met ballonnen gevuld met water en verf.

Oorspronkelijk wil de NA¹ een demonstratie houden bij het station Muiderpoort in Amsterdam-Oost, nabij het gebouw waar vereniging Martijn een postvakje heeft. De Anti-Fascistische Aktie Amsterdam (AFA-A) moet ook niets van Martijn hebben, maar ziet een demonstratie van neo-nazi’s in de stad helemaal niet zitten. Bij de gemeente en diverse deelraden maakt AFA-A daarom schriftelijk haar verontwaardiging kenbaar. Ook maakt men bij de gemeente melding van een tegendemonstratie bij Muiderpoort. De NA heeft op dat moment nog geen melding gedaan, en mag daarom niet meer demonstreren bij het station. Men besluit uit te wijken naar het Stadionplein. AFA-A zegt daarop de eigen demonstratie af. Het heeft immers weinig zin om te demonstreren tegen de NA, terwijl die aan de andere kant van de stad marcheert met medewerking van gemeente en politie. De NA verzamelt voor bij het Amsterdamse station Zuid/WTC. Op dat moment nemen tientallen anti-fascisten op spontane wijze bezit van het Stadionplein in een poging de nazistische demonstratie te verhinderen. Vier mensen van de NA, waaronder de secretaris van NA Zeeland Marcel de Putter, gaan op eigen houtje direct naar het Stadionplein. Zij worden daar onthaald op een regen van water- en verfballonnen en zetten het op een rennen. Daarop worden 21 anti-fascisten door de politie gearresteerd en de rest weggejaagd.

Geschokt

Toch mag de NA niet demonstreren op het Stadionplein. De politie geeft hen een route vanaf Zuid/WTC door de vooroorlogse joodse buurt en langs een gedenkplek voor gefusilleerden uit de Tweede Wereldoorlog. De voormalige partijsecretaris en virulent antisemiet Virginia Kopic roept leuzen door de megafoon. Partijvoorzitter Jan Teijn en secretaris Mari Kostense houden toespraken bij de winkels op het Olympiaplein. Een opvallende aanwezige is Robin Winkel uit Voorhout. Hij is bestuurslid van de uiterst rechtse en orthodox-christelijke partij Nederlandse Christen Democraten (NCD). Ondanks de oproep van de NA aan de achterban om zich netjes te kleden, lopen veel demonstranten rond in kisten met witte veters en met bomberjacks. Meerdere van hen dragen opnaaiers met White Power-symbolen, SS-doodskoppen, ijzeren kruizen, het cijfer 88 dat staat voor “Heil Hitler”, wolfsangels en sig-runes. Ook loopt een aantal mensen rond met de Oranje-Blanje-Bleu-partijvlaggen. Deze vlag was eerder in bedrijf bij de NSB. De politie treedt nergens tegen op, hoewel sommige van deze uitdossingen verboden zijn. Omstanders reageren stomverbaasd en geschokt op het schouwspel. Ook het stadsdeel Oud Zuid is aangeslagen. Men laat weten niet gerekend te hebben op een optocht van de NA door de buurt. Er mocht immers alleen op het Stadionplein gedemonstreerd worden. Stadsdeelvoorzitter Egbert de Vries meldt burgemeester Cohen er “niet blij mee te zijn”. In de gemeenteraad gaat de VVD Cohen vragen stellen over de verboden symbolen waarmee een aantal nazi’s was uitgedost.

Ondanks alle commotie zitten veel gearresteerde anti-fascisten toch meerdere dagen vast. Een arrestant komt bijna te overlijden omdat de bewakers hem zijn hartmedicijn afnemen. De arrestant en de medegevangenen wijzen de bewakers op de mogelijke fatale gevolgen daarvan, maar zonder resultaat. Op zondag krijgt de arrestant steken in de borst. Hij wordt met spoed naar het ziekenhuis vervoerd. Alle anti-fascisten wordt “openlijke geweldpleging” ten laste gelegd, hoewel er enkel ballonnen met water en verf gegooid zijn. De strenge justitiële behandeling van de anti-fascisten staat in schril contrast met de coulante omgang van gemeente, politie en Justitie met nazi’s die openlijk hun haatdragende sympathieën uitdragen.

Gerrit de Wit

NCD-bestuurslid Robin Winkel (links) op de NA-demonstratie in Amsterdam. Achter hem, met stropdas, wandelt de NA-activist Mike “ik haat zwarten, allochtonen, joden, communisten en gabbers” Bierens. Hij werd in 2005 veroordeeld tot twee weken voorwaardelijke gevangenisstraf wegens belediging van moslims.

NA-voorzitter Jan Teijn draagt een bloemetje op de demonstratie in Amsterdam. Rechts naast hem loopt NA-secretaris Mari Kostense. De dame aan de roepetoeter is de voormalige NA-secretaris Virginia Kopic.

Scheuring binnen de NA

Op 27 maart 2006 hebben enkele afvalligen van de Nationale Alliantie (NA) een nieuwe extreem-rechtse organisatie opgericht, de Nationalistische Volks Beweging (NVB). De scheuring is in de hand gewerkt door de zogenaamde Deense cartoon-affaire. De kring Holland van de NA en penningmeester Gerard de Wit willen de cartoons op de NA-website geplaatst zien. Het hoofdbestuur ziet dat niet zitten. Daarbij wil het hoofdbestuur dat de achterban zich op demonstraties minder extreem kleedt en White Power-tekens achterwege laat. Zo hoopt men een breder publiek te kunnen bereiken. De kring Holland en De Wit zien dat op hun beurt weer niet zitten. Men stapt uit de partij en richt de NVB op.

De NVB-bestuursleden zijn Gerard de Wit (ex-bestuurslid Volksnationalisten Nederland, de opvolger van de verboden CP’86), Wim Beaux (ex-voorzitter CP’86 en ex-bestuurslid NA), Gerhard Neid (ex-regiobestuurslid NA) en Peter van Egmond (ex-regiobestuurslid NNP en ex-lid CP’86). Van Egmond is overigens op 4 maart 2006 nog aanwezig bij een “heldenherdenking” van gesneuvelde SS-ers op een Duitse militaire begraafplaats in het Belgische Lommel. Die herdenking is georganiseerd door de nazistische organisatie Blood & Honour Nederland.

De NVB ontpopt zich als een klassieke extreem-rechtse organisatie. Men pleit voor een “immigratiestop voor niet-westerse personen” en een herinvoering van de doodstraf. Verder keert men zich tegen het stemrecht voor “niet-westerse allochtonen” en tegen toetreding van Turkije tot de EU. Op de website meldt voorzitter Beaux dat hij tijdens de dodenherdenking op 4 mei ook de gesneuvelde Nederlandse vrijwilligers in de Waffen SS herdenkt. Verder is het partijlogo van de NVB bijna identiek aan het logo van de NSB die na de Tweede Wereldoorlog verboden werd. Het partijlogo is gemaakt door Ton Steemers, ook alweer een ex-bestuurslid van de CP’86. De NVB heeft verder de NSB-leus “Voor volk en vaderland” overgenomen. Op 6 mei houdt de partij haar eerste bijeenkomst. Er komen iets meer dan 20 mensen opdagen. De NVB zal gezien de extremistische achtergronden van de bestuursleden en haar gedweep met de NSB veroordeeld zijn tot een rol in de marges van de politiek. Gerrit de Wit

Pedofilie, pedoseksualiteit, links en rechts

De term pedofilie wordt gebruikt voor mensen boven de 18 jaar die zich seksueel aangetrokken voelen tot kinderen die nog niet geslachtsrijp zijn. De term is ook van toepassing op pubers die zich seksueel aangetrokken voelen tot kinderen die 5 jaar jonger zijn dan henzelf. Er moet een onderscheid gemaakt worden tussen pedofilie en pedoseksualiteit. Het eerste slaat op het zich seksueel aangetrokken voelen tot kinderen, het tweede op het daadwerkelijk hebben van seks met kinderen. In het dagelijks gebruik worden die twee vaak, en ten onrechte, door elkaar gebruikt. In de jaren 70 pleitte een deel van de linkse beweging, aangejaagd door de terechte wens naar een vrijere omgang met seksualiteit, voor meer begrip voor pedofilie en een verlaging van de minimumleeftijd voor het hebben van seksuele contacten. Ook verschenen er omstreden rapporten waaruit bleek dat pedofiele en pedoseksuele contacten niet schadelijk hoeven te zijn voor het kind. Voor de huidige progressieve beweging staat voorop dat seksuele relaties niet gebaseerd mogen zijn op een machtsongelijkheid, en bij relaties tussen volwassenen en kinderen is de macht per definitie niet gelijk verdeeld. Maar de progressieve visie laat wel ruimte voor seksuele relaties tussen jongvolwassenen en pubers die op gelijkwaardigheid gebaseerd zijn.

De extreem-rechtse beweging ageert vooral tegen pedofilie en pedoseksualiteit omdat het niet aansluit bij het conservatieve gedachtegoed dat seks uitsluitend gericht moet zijn op voortplanting. Met hun “perverse” opvattingen en gedrag zouden pedofielen en pedoseksuelen daarbij de vermeende zuiverheid van “het Nederlandse volk” bedoezelen. Maar bovenal weet de extreem-rechtse beweging dat pedofilie en pedoseksualiteit zwaar beladen termen zijn. Via populistisch protest daartegen probeert men uit het isolement te kruipen. Het is overigens opmerkelijk en tegelijkertijd veelzeggend dat extreem-rechts zich wat dat betreft nooit heeft uitgesproken tegen Pim Fortuyn. Ook hij zou namelijk seks met minderjarigen gehad hebben. Fortuyn, enige tijd geleden op tv verkozen tot “de grootste Nederlander aller tijden”, wordt daarom ook wel eens gekscherend “de grootste pedoseksueel aller tijden” genoemd. Gerrit de Wit

Noot

1. “AFA-actie tegen antisemitische bijeenkomst”, Gerrit de Wit.
In: Fabel Archief <www.gebladerte.nl/11101f69.htm>.

Nauwelijks protest tegen christenfundamentalisme

“De jood” is “een gladde aal” en “een silent killer”.
Homoseksualiteit staat gelijk aan incest en seks met dieren.
Dat preekten dominees recentelijk in Wassenaar en Alphen aan den Rijn. Waren deze uitspraken in moslimhoek gedaan, dan was het gilde der opiniemakers waarschijnlijk direct met heilige verontwaardiging in de pen geklommen. Nu bleef het ijsig stil.

Dominee Mos staat in de antisemitische traditie van het vergelijken van joden met slangen.

Op zondag 13 maart 2005 hield dominee Kees Mos een door en door antisemitische preek in de Wassenaarse Messiaskerk, een lid van de Protestantse Kerk in Nederland (PKN). “Achter Judas staan in het nieuwe testament de joden. De naam geeft dat ook al aan: Judas, Judah, jood. Maar het blijkt eigenlijk nog veel duidelijker uit de wijze waarop over hem wordt verteld. Alles wat hij zegt en doet is door en door joods. Sterker nog, het lijkt er zelfs op dat er om die reden zo uitgebreid over Judas wordt verteld, om te laten zien: zó zijn nu de joden. De jood in ons is een verrader”, zo stak Mos van wal, “een verrader van Gods zaak”, een “deserteur”, de “vijfde colonne”. Judas had “een vertrouwensfunctie met het geld”, zo vervolgde Mos. “Maar de jood gaat daar mee aan de haal” en “bewerkstelligt uiteindelijk een volledige omkering van Gods bedoelingen”.

Hitler
Daarna riep Mos Hitler uit tot een grote bijbelkenner. “En wat wij ons nu gaandeweg gaan realiseren, 60 jaar na de Tweede Wereldoorlog, is dat dus Hitler eigenlijk veel beter in de bijbel thuis was dan wij gewoonlijk voor waar willen houden. En dat Hitler deze, op zich bijbelse gedachte, tot z’n uiterste consequentie heeft uitgewerkt. Want Hitler zei: Dan moet de jood ook maar verdwijnen!” Daarin had Hitler volgens Mos gelijk, want “de grootste zonde van de jood is dat hij niet nadenkt, dat hij gewoon handelt” en “eigenlijk leeft als een dier. Hij schakelt niet de rede in waarmee hij is begiftigd. Hij volgt zijn gevoelens, loopt langs de lijnen van zijn kinderlijke naïviteit en instincten. Hij wordt niet volwassen, hij neemt niet de verantwoordelijkheid, de volwassenheid op zich.”

“De zonde van de jood is dat hij, kortom, weigert om mens te zijn”, ging de anti-joodse dominee verder. “De bijbel zegt: de jood in ons is onze grote tegenstander. De jood is nog gevaarlijker dan de heiden en de Griek. Want de heiden en de Griek die herkennen we wel, de ongelovige en de atheïst. Maar de jood herkennen we niet. Die is een “silent killer”. Hij is de slang die uitgekleder is dan al wat leeft op het veld. Hij is een soort aal, zeg maar, een gladde aal. Hitler wilde de jood in ons midden definitief uitdrijven. Dat klinkt misschien heel vreemd, maar hij staat daarmee op bijbelse bodem. Want de jood in ons leeft aan zijn goddelijke roeping voorbij en hij doet zijn schepper lelijk tekort. Wij hebben Hitler in de afgelopen decennia als een monster afgeschilderd. Maar monsters bestaan niet.”

Klokkenluider
Tijdens deze schandalige preek is geen van de aanwezige kerkgangers opgestaan. Ook de nasleep zegt veel over het antisemitische klimaat in de Wassenaarse kerkgemeente. De maandag erop heeft dominee Bert Schüssler zijn collega Mos namelijk direct gemaild dat hij zulke praat niet wilde horen in zijn kerk. Schüssler nam direct schriftelijk afstand van de preek, maar het kerkbestuur weigerde desgevraagd zijn voorbeeld te volgen. Schüssler zocht het daarna hogerop. Na maanden concludeerde

“het regionaal college voor visitatie Zuid-Holland” in een rapport dat de preek zo niet gehouden had mogen worden, maar dat maatregelen tegen Mos niet nodig zouden zijn. Daarop legde Mos op 6 november een briefje op de kerkbanken dat men zijn omstreken preek maar als niet-uitgesproken moest beschouwen. Inhoudelijk stond hij er echter nog steeds achter, zo bleek later uit een e-mail.

In mei 2006 verzocht het Centrum Informatie en Documentatie Israël (CIDI) het kerkbestuur om Mos op non-actief te stellen. Dat weigerde men. Daarop keerde dominee Van Veen zich op zondag 21 mei tegen het CIDI. “We moeten oppassen”, zei hij, “dat ons schuldgevoel over de holocaust niet leidt tot een kritiekloze houding tegenover Israël. Dat helpt Israël en de joden niet. Dan blijven ze steken in de slachtofferrol en zijn ze geneigd om overal antisemitisme te zien. Dat blijkt ook uit de golf van publiciteit die onze kerk treft.” Maar in de beruchte preek werd helemaal geen kritiek op Israël geleverd. Het land werd niet eens genoemd. De Mos verwoordde louter en alleen een reeks oude christelijke antisemitische ‘wijsheden’. Van Veen meende verder dat “het thema van de jood in ons” een “nadere uitwerking had verdiend”. Hij zei niet dat dit soort preken niet meer mocht voorkomen. Inmiddels was klokkenluider Schüssler tot onderdeel van het probleem gemaakt. Sommige kerkgangers noemden hem “een mol” die “heel fanatiek is over Israël”. Als Mos zou moeten vertrekken, dan moet Schüssler ook weg, zo oordeelde het bestuur. Uit woede om het aanblijven van Mos hebben onbekenden in de nacht van zaterdag 3 op zondag 4 juni de deur van de kerk dichtgelijmd. Ook werd de leus “Nazi’s raus!” op de kerk gespoten.

Uit reacties van protestanten elders bleek dat er in die kringen heel wat christenen rondlopen die antisemitisme niet herkennen, of die simpelweg geen problemen met jodenhaat hebben. In de media reageerden ze dat er “geen grond” was voor de beschuldiging van antisemitisme. Mos zou slechts “een wat onhandige dominee” zijn “waarvan niemand serieus denkt dat hij antisemitisch was of antisemitisme wilde propageren”, maar die nu wordt “geofferd op het offerblok van de politieke correctheid”. Het zou allemaal slechts “een goedkoop propagandastuntje” zijn van het CIDI. “Zo af en toe tegen beter weten in net doen alsof er antisemitisme is om je eigen bestaansrecht te bewijzen.” Gelukkig waren er ook meer hoopvolle geluiden. Zo schreven twee predikanten uit Heerhugowaard over de voedingsbodem voor de preek: “Wij raken er steeds meer van overtuigd dat dit ten diepste de theologie is van onze protestantse kerken. In het cement en in de stenen van het bouwwerk van deze theologie zit zoveel antisemitisme geborgen dat het een wonder mag heten dat dit soort incidenten zich niet veel vaker voordoen.” Nodig is volgens hen “een grondige bezinning op het veelal verborgen, maar vaak ook openlijke antisemitisme in de theologische traditie van de Protestantse Kerken in Nederland.”

Uit de illegaliteit

Eind maart 2006 ontstond er enige ophef over de misereabe situatie van mensen zonder papieren op de Rotterdamse bajesboten. Daarop stelde minister van Justitie Donner een onderzoek in. Op de boten is van alles mis, maar er zijn geen structurele misstanden, luidde de paradoxale conclusie in het inspectierapport. Fabel-spreekuurbezoeker Karim werd na 15 maanden opsluiting op de boten weer op straat gezet. Een interview over zijn ervaringen.

Karim woont en werkt al 15 jaar in Leiden. Zijn leven is de laatste jaren door de repressie steeds moeilijker geworden. Hij merkt dat bazen illegale arbeiders niet meer willen aannemen vanwege de forse boetes. De jacht op illegalen wordt nog intensiever, nu de overheid werkt aan nieuwe uitzetgevangenen in Zaanstad,¹ Dordrecht en Alphen aan den Rijn.² Eenmaal gevangen mogen de illegalen zo weinig mogelijk kosten, en daarom bezuinigt men op de kwaliteit van het eten, de rechtsbescherming, de medische zorg, het personeel, de activiteiten voor de gevangenen en de brandveiligheid. Tegen de bajesboten “Reno” en “Bibby Stockholm”, die sinds 2004 in de Rotterdamse Merwehaven liggen, is al vaak actie gevoerd.³ Vrij Nederland-journalist Robert van de Griend werkte er een tijdlang undercover als bewaker. Uit zijn artikelen⁴ blijkt dat de overheid nog steeds een loopje neemt met mensenlevens, ondanks de verschrikkelijke brand in de uitzetgevangenis Schiphol-Oost in 2005.⁵

De vreemdelingenpolitie pakte Karim eind 2004 op nadat zijn eigen advocaat hem verlinkte en de politie vertelde waar hij was. Toen hij op het politiebureau vastzat, toonde men hem zelfs zijn volledige dossier. Dat behoorde natuurlijk op het kantoor van zijn advocaat te liggen. Maar die bleek dus alle vertrouwelijke informatie over Karim te hebben doorgegeven. “Zo wist de politie alles over mij, wat bijzonder schadelijk voor me was”, aldus Karim, die terecht woedend is op zijn advocaat. Die staat ook bij andere mensen zonder papieren slecht aangeschreven.

Tyfus
Vergeleken met de andere gevangenen waar hij vastzat, zijn de bajesboten volgens Karim het ergst. “Er zijn geen activiteiten, alleen een recreatieruimte met wat stoelen, tv en tafelvoetbal. Er is geen normale winkel, alleen automaten met sigaretten, chips, frisdranken en blikvoedsel. De uiterste verkoopdatum is regelmatig verstreken. Eén keer per dag krijg je een half brood met beleg en een smakeloze maaltijd die je zelf in de magnetron moet opwarmen. Daarnaast krijg je koffiezakjes en per week een afgepaste hoeveelheid suiker. Er zijn maar twee telefoons waar 72 mensen tegelijk gebruik van moeten maken. Om de 24 uur word je één uur gelucht, zonder schuilplek bij regen. De twee-, vier- en zespersoonscellen zijn klein en benauwd.”

Volgens Van de Griend spreken de bewakers onderling aan één stuk door onverschillig en smalend over de gevangenen. Hun wanhoopskreten en afwijkend gedrag worden afgedaan als aandachttrekkerij en aanstellerij. Meerdere bewakers verklaarden tot extreem gewelddadig gedrag te zullen overgaan als gevangenen problemen zouden maken. Men maakt ook regelmatig opmerkingen als “Ik sla ze helemaal de tyfus”. Het inspectierapport stelt doodleuk dat zoiets “gespeelde onverschilligheid” is. De bewakers zouden “enthousiast en respectvol” zijn en de gevangenen zouden de bejegening “prima” vinden.

Karim ziet dat anders: “Je hebt goede en slechte mensen onder de bewakers. Je wordt beter behandeld naarmate je jezelf beter verstaanbaar kunt maken. Omdat ik goed Nederlands spreek, tolkte ik vaak voor medegevangenen en richtte ik me tot de bewakers. Er is veel wisseling van personeel. Nieuwe bewakers kennen de regels en de rechten van de gevangenen niet goed. Daar wees ik hen op. Sommigen vonden me te mondig en te lastig. Daarom ben ik twee keer voor 6 dagen in de isoleercel gegoooid. Dat doet men ook met mensen die hongerstaking, zichzelf verwonden of hun cel in brand steken. Allemaal wanhopigen die men wegstopt, wegmaakt.” Een paar keer besprak Karim met het afdelingshoofd en de Commissie van Toezicht enkele klachten van de gevangenen. “Men luisterde beleefd, maar er veranderde niets.” Het inspectierapport erkent dat de klachtmogelijkheid weinig bekend is en dat de afhandeling moeizaam verloopt.

Oerhollands

Op 30 april 2006 hield dominee Lichti uit het Friese dorp Reitsum een preek in de Alphense Adventskerk, ook een PKN-kerk. Deze fundamentalist beweerde onder meer dat homoseksualiteit gelijk staat aan incest en seks met dieren. “Een man die God liefheeft, gaat niet met een man naar bed”, aldus Lichti. Geconfronteerd met kritiek van enige kerkleden zei Lichti later: “Ik zou het weer zo doen”, want “het woord van God is duidelijk: homoseksualiteit is nooit en te nimmer aanvaardbaar.”

De opiniemakers die steeds stampij maken wanneer moslims zich antisemitisch of homofobisch uitlaten, hielden zich naar aanleiding van de preken in Wassenaar en Alphen aan den Rijn opvallend stil. Kritiek op het ‘oerhollandse’ protestantisme past niet in hun racistische straatje. Die eenzijdigheid is een steeds terugkerend media-fenomeen. Zo gaat er bijvoorbeeld tegenwoordig jaarlijks terecht veel aandacht uit naar de vernieling van kransen in de nacht na de dodenherdenking van 4 mei. Maar men beperkt zich daarbij uitsluitend tot de incidenten waarbij een verband kan worden gelegd met Marokkaanse jongeren, zoals in Amsterdam. Dat er ook zulke vernielingen plaatsvinden in door christenfundamentalisten gedomineerde plaatsen als onder meer Klaaswaal, Renswoude en Lekkerkerk wordt gemakshalve buiten beschouwing gelaten.

Waarheidszeggers

Toen moslimfundamentalisten begin 2006 wereldwijd demonstreerden tegen een aantal cartoons in een Deense krant, waren de opiniemakers er als de kippen bij om de vrijheid van meningsuiting te verdedigen. Allerlei kranten namen de spotprenten zelfs over uit solidariteit met de belaagde Scandinavische tekenaar en zijn redactie. Nu wordt de samenzwerings-film “De Da Vinci code” na heftige protesten van christen-fundamentalisten verboden in onder meer Wit-Rusland, Libanon, Sri Lanka, Egypte, Samoa, Fiji en enkele Indiase deelstaten. Er belanden zelfs her en der stapels exemplaren van het boek op de brandstapel. Het blijft echter stil in de Nederlandse media. Ook toen in mei de column van Abel den Denker (pseudoniem) in het weekblad Regio Venster op Goeree Overflakkee al na 7 afleveringen werd stopgezet na bedreigingen door christenfundamentalisten. Bezorgers van de krant - vaak kinderen - werden uitgescholden bij de voordeur, en de redactie ontving naast tientallen protestbrieven ook twee dreigbrieven, getekend door “De Waarheidszeggers”. Den Denker moest van hen van het eiland verdwijnen, of zijn naam bekend maken en zijn excuses aanbieden, of “een behoorlijke donatie” doen aan een kerk. “Wij hebben vele broeders en zusters die uw gangen nagaan”, schreven ze ook aan de redactie. “U en uw kinderen zullen dezelfde pijn voelen die Abel ons heeft bezorgd.” Hoe benauwend de sfeer op het eiland is, werd nog duidelijker toen de redactie aangifte ging doen bij de politie. Een agent zei: “Als ik weet wie die columnist is, dan kill ik hem.” Andere agenten deden alsof ze dat niet

hoorden. De column werd uiteindelijk stopgezet omdat de krant niet wilde dat de auteur zou eindigen als Theo van Gogh.

Den Denker stak in zijn korte columns de draak met alle politieke partijen, en dus ook met de christenfundamentalisten van de SGP en de ChristenUnie die de baas denken te zijn op het eiland. Zo spotte hij met de discussie in de gemeenteraad over het veranderen van de datum van de plaatselijke dodenherdenking. Dit jaar viel 4 mei namelijk op een zondag. Den Denker: “Dus moet er worden gestemd. Dat geloof je toch niet! Het herdenken van de doden verstoort de zondagsrust van de gemeente Middelharnis of all places...” Ook nam de columnist een keer het ambtsgebed bij de raadsvergaderingen op de hak. Over dat gebed ontstond in mei trouwens nog een rel in de raad van de Flakkeese gemeente Dirksland. Het nieuwe PvdA-raadslid Henk Huber weigerde eraan deel te nemen. Maar van SGP-burgemeester Servaas Stoop, die het gebed voor en na elke vergadering uitspreekt, moeten alle aanwezige raadsleden er verplicht aan deelnemen, gelovig of niet. Huber moest van Stoop tijdens het gebed gaan staan, of anders de zaal verlaten. Opnieuw geen reactie van de opiniemakers die er zo vaak genoeg in scheppen moslimfundamentalisten de scheiding tussen kerk en staat in te wrijven.

Eric Krebbers

Bord in Rotterdamse straat. Christenfundamentalisten op Goeree Overflakkee maken hun buurt juist onveilig.

Doordraaien

De medische zorg is een groot knelpunt op de boten. “Een Chinese man die geen Nederlands sprak, kreeg niet de vereiste medische hulp en overleed daardoor. Een psychiater komt alleen op afroep en iedere keer is het een andere. Als je medicijnen nodig hebt, duurt het uren voor je die krijgt, zelfs als het om paracetamol gaat. Ook als je in de isoleercel zit. Ik had zelf darmproblemen. Na 40 dagen pijn werd ik uiteindelijk naar het ziekenhuis gebracht”, aldus Karim. Het inspectie-rapport onderschrijft deze kritiek. De communicatie tussen bewakers en gevangenen is summier en oppervlakkig. Door de voortdurende personeelwisselingen is er weinig continuïteit in de zorg. Ernstige psychische en andere medische problemen worden onvoldoende onderkend en behandeld.

De dominee, de pastor en de imam zijn bezorgd over het beleid en stellen dat veel gevangenen een “apathische, depressieve, moedeloze of gespannen indruk maken”. Er is geen daginvulling, waardoor ze doelloos rondhangen in deprimerende ruimten en zich moeilijk kunnen uiten. De verblijfsduur verergert de klachten. Het inspectierapport moet dan ook toegeven dat de beoogde duur van 2 tot 3 maanden ruimschoots wordt overschreden. Zo’n 13 procent van de gevangenen zit langer dan 6 maanden gevangen, sommigen meer dan een jaar. Hoe langer het verblijf, hoe groter het verzet en hoe groter ook het risico dat de gevangenen psychisch doordraaien.

Deportatie

Om deportatie te vergemakkelijken werken er op de boten ook “terugkeerfunctionarissen”. Karim werd één keer per maand verhoord. “Iedere keer dezelfde vragen: “Waar kom je vandaan en ga je meewerken aan terugkeer?” Je wordt voorgeleid aan het consulaat of de ambassade van het land waarvan men denkt dat je vandaan komt. Dat overkwam me meerdere keren. Men wil je identiteit en nationaliteit vaststellen, zodat er een reisdocument kan worden afgegeven. Ze proberen je daarmee gek te maken, maar ik ben sterk in mijn hoofd. Als je ‘vrijwillig’ terug wilt gaan, dan krijg je een gesprek met de Internationale Organisatie voor Migratie (IOM),⁶ die één keer per week op kantoor is. In 15 maanden heb ik maar drie keer meegemaakt dat een gevangene instemde met terugkeer. Anderen worden gedeporteerd. Dat krijg je maar een half uur vantevoren te horen, zodat je niet teveel stennis meer kunt gaan schoppen. Meestal word je ‘s nachts afgevoerd.” Volgens cijfers van de bajesboten zelf wordt zo’n 65 procent van de gevangenen gedeporteerd en de rest op straat gedumpt. Het inspectierapport heeft alleen onderzocht of wat er zich afspeelt op de boten, valt binnen de kaders van het sobere regime dat voor uitzetgevangenen geldt. Het sobere regime zelf staat niet ter discussie.

Na zijn vrijlating, bleken zijn in Leiden achtergebleven spullen te zijn weggegooid. Hij had alleen nog maar de kleren die hij droeg. Karim slaapt nu in een loods en doucht her en der. Hij wil heel graag een verblijfsvergunning, zodat hij eindelijk normaal kan gaan werken. Het overheidsbeleid heeft van hem

een “draaideur-illegaal” gemaakt. Men wil hem kapot maken door hem steeds opnieuw op te pakken en na maandenlange opsluiting weer op straat te gooien. Opvallend is dat Karim in de zware overlevingsstrijd zijn redelijkheid en vriendelijkheid heeft behouden. Hij doet momenteel onbetaalde arbeid voor mensen die ook veel problemen hebben. Zo voelt hij zich nuttig voor de samenleving en kan hij ook nog een hapje mee-eten, want hij heeft helemaal geen inkomen.

Karim is een schuilnaam.

Ellen de Waard
Harry Westerink

Noten

1. “Koehandel en handjeklap met nieuwe bajesboten in Zaanstad”, Harry Westerink. In: Fabel Archief <www.gebladerte.nl/11217f76.htm>.
2. “Nieuwe illegalenbajes in Alphen”, Harry Westerink. In: Fabel Archief <www.gebladerte.nl/11074f68.htm>.
3. Zie bijvoorbeeld: “Protestmanifestatie tegen bajesboten in Rotterdam”. Op: Fabel Website <www.defabel.nl/40226e01.htm>.
4. “Undercover op de illegalenboot” (deel 1 en 2), Robert van de Griend. In: Vrij Nederland, 25.3.2006 en 1.4.2006.
5. “”Zeer adequaat” beleid maakt 11 dodelijke slachtoffers”, Eric Krebbers. In: Fabel Archief <www.gebladerte.nl/11173f74.htm>.
6. Zie: anti-IOM actiepagina op de Fabel Website <www.defabel.nl/iom.htm>

Zwarte en gekleurde adel weggemoffeld

Was de beroemde en schatrijke achttiende eeuwse Nederlandse schrijfster Belle van Zuylen gekleurd? Haar oma Maria Jacoba van Goor in ieder geval wel, zo blijkt uit portretten. Van Zuylen zelf had een zwart bewustzijn en maakte ook al haar romanpersonages zwart en gekleurd. De gevestigde witte literatuurwetenschap wil daar echter niets van weten, en de huidige familie Van Zuylen evenmin, zo schrijft onderzoeker Egmond Codfried in zijn studie “Belle van Zuylen’s vergeten oma”. Volgens hem waren destijds nog veel meer vooraanstaande Nederlanders en Europeanen zwart of gekleurd.

“De Staalmeesters” van Rembrandt.

Codfried schreef diverse romans en toneelstukken en zet zich vooral in voor de burgerrechten van de Surinaamse Nederlanders. Zijn onderzoek wordt niet gesubsidieerd en hij bracht zijn boek daarom in eigen beheer uit. Er gaat alleen geld naar onderzoek dat de voormalige kolonisator ziet zitten, is de ervaring van Codfried. Naar onderzoek dat een witte, eurocentrische geschiedenis centraal stelt. En met zijn afrocentristische zoektocht naar zwarte en gekleurde voorouders van Nederlandse machthebbers gaat hij daar lijnrecht tegenin.

Staalmeesters

Het klinkt wellicht wat onwennig: een deels zwarte en gekleurde adel in de Nederlandse geschiedenis. Maar wie de feiten in ogenschouw neemt, zal moeten erkennen dat Codfried toch wel iets opzienbarends op het spoor lijkt. Hij heeft systematisch honderden schilderijen bestudeerd, van bekende en minder bekende adel. Regelmatig trof hij personen aan die zwart of gekleurd leken, of die weliswaar wit waren maar overduidelijk Afrikaanse gezichtstrekken hadden. Wie de tientallen in zijn boek opgenomen afbeeldingen met een open blik bekijkt, zal zich eerder gaan afvragen hoe het toch mogelijk is dat dit niemand eerder opgevallen is. Codfried wijt dat aan de eurocentrische blik van kunstcritici. Voor wie zelf zwart is, zo schrijft hij, is het bij veel portretten in een oogopslag aannemelijk: hier hebben we mogelijk te maken met een zwarte Nederlander of Europeaan. Neem bijvoorbeeld de Staalmeesters van Rembrandt of de Regentessen van Frans Hals. Of de Cluveniersschutterij van Hendrik Gerritz Pot waarop zelfs een kerel centraal staat met een enorm afrokapsel. De kunstwetenschap doet alsof deze zwarte en gekleurde mensen eigenlijk witten waren die toevallig “vreemd” of “niet-geflatteerd” werden afgebeeld. Bij anderen doet men hun kleur af met een verwijzing naar lopen in de zon.

Bij afbeeldingen van witte figuren met Afrikaanse trekken heeft de schilder wellicht opdracht gekregen om hun kleur te verbergen, vermoedt Codfried. In enkele gevallen zou die witte kleur er zelfs jaren later overheen geschilderd zijn. Het komt ook voor dat nakomelingen de gekleurde afbeeldingen van hun voorouders krampachtig uit de openbaarheid houden. Het heersende racisme maakt dat veel mensen niet geassocieerd willen worden met zwarten. Overigens voelen ook bijvoorbeeld sommige zwarte artiesten in de VS zich gedwongen om er zo wit mogelijk uit te zien. Ze gebruiken witte make-up en laten hun kroeshaar plat maken.

Van Beethoven

Ook uit geschriften van tijdgenoten is op te maken dat er meer zwarte en gekleurde mensen in Europa leefden dan nu wordt aangenomen, schrijft Codfried. Zo werd wel geschreven dat iemand “de melk van een negerin zou hebben gedronken” of “chocolade” zou hebben gegeten. Ook werden zwarten door hun omgeving wel “de schoorsteenveger” genoemd. Of men zei dat diegene “een slechte teint” had of altijd “een verbrande kop”. Codfried: “Veel portretten tonen pure witte gezichten terwijl vaststaat dat de persoon soms zeer zwart of chocoladebruin was, zoals Constantijn Huygens, Charles II Stuart, Madame de Staël, baron Aarnoud Joost van der Duyn en Pierre-Alexander Dupeyrou. Verder is bekend dat de beroemdste

klassieke componist Ludwig van Beethoven behoorlijk zwart was en als bijnaam “de zwarte Spanjaard” droeg. Keizer Leopold I Habsburg van het Heilige Roomse Rijk werd door Swinburne beschreven als “een korte, flinke zwarte man”. Zijn portretten tonen “de dansende keizer” als een zwarte man met erg dikke lippen en een vooruitgeschoven onderhelft van het gezicht. Hertogin Charlotte Sophie van Mecklenburg Strelitz (1740-1818), de koningin van George III van Engeland en oma van koningin Victoria, had volgens haar lijfarts een “waar mulattengezicht”. In dit geval tonen de schilderijen door Sir Ramsay onmiskenbaar een vrouw van kleur.”

Door de bekende stambomen nauwkeurig te volgen kwam Codfried steeds meer zwarte en gekleurde adel op het spoor. “De schatrijke, zwarte Italiaanse familie de Medici begon als bankier van de paus en werd tijdens de Renaissance grootleverancier van graven, hertogen, prinses, kardinalen en pauzen, en huwden in alle koningshuizen”, schrijft hij. Ook achternamen als Bruijn, Swart, Noir en Moor zouden in sommige gevallen naar zwarte en gekleurde voorouders verwijzen, evenals familiewapens met daarop “morenhoofden”.

De Moren

Maar hoe zouden al die zwarte en gekleurde personen en families dan ooit in Nederland en Europa zijn beland? Codfried oppert diverse routes. Het begon in ieder geval al in de Romeinse tijd. In de tijd van Caesar werden Rijn- en Donaugrenzen bewaakt door troepen die deels afkomstig waren uit Afrika en het Midden-Oosten. Ook onder de Arabieren (“de Moren”) die eeuwenlang in Spanje woonden en de Turken die eeuwenlang op de Balkan woonden, bevonden zich veel zwarte en gekleurde mensen. Dat gold eveneens voor de Roma en Sinti die vanaf de dertiende eeuw een zwart element inbrachten. Ook reisden er waarschijnlijk heel wat zwarte en gekleurde personen nadat eenmaal de handel van Europese steden met het Midden-Oosten en Noord-Afrika op gang was gekomen. Codfried geeft ook aan dat er onder de lange tijd in Antwerpen gelegerde troepen van Philips II veel “Moorse” soldaten zaten. Wat later werden er ook regelmatig vrijgemaakte zwarte slaven en zwarte bedienden naar Nederland gebracht. In de Gouden Eeuw en daarna waren er ook veel zwarte en gekleurde huurlingen bij de marine en het leger. Ook zwarte arbeiders waren geen zeldzaamheid. Veel van de nakomelingen van al deze mensen zijn op den duur opgegaan in de witte bevolking. Maar, zo schrijft Codfried, met name bij de adel trouwde men ook vaak onderling. Daardoor behield men nog lang de kleur en de Afrikaanse gelaatskenmerken. Velen van hen bleven zichzelf als zwart beschouwen. Zelfs wanneer ze uiterlijk niet erg gekleurd meer waren, zoals het geval was bij Belle van Zuylen.

Van Zuylen noemde zich in een penportret Zelidé, naar een Afrikaanse prinses. “Zij is niet wit, zij weet het en maakt er grapjes over, maar huidkleur is geen reden voor spot.” Over de familievriend baron Van der Duyn van Maasdam schreef ze een politiek “black is beautiful”-gedicht, getiteld “Over zijn zwartbruine kleur”. Cecil Courtney, de schrijver van de belangrijkste Van Zuylen-biografie, doet dat gedicht zonder reden af als satire. Van Zuylen schreef ook dat ze niet bij “één natie” hoorde, maar van

Afrocentrisme is geen goed antwoord op eurocentrisme

Bij zijn onderzoek naar Belle van Zuylen’s vergeten zwarte oma gaat Egmond Codfried uit van het afrocentrisme.¹ “Een vorm van wetenschap welke de Afrikaanse mens, die ook de eerste mens was, centraal stelt”, aldus Codfried. Het afrocentrisme werd begin twintigste eeuw ontwikkeld door zwarte en gekleurde onderzoekers in Noord-Amerika en het Caraïbisch gebied om een tegenwicht te bieden aan de dominante eurocentrische wetenschap die de witte mens centraal zet. Helaas zijn veel afrocentristen op hetzelfde foute spoor beland als hun witte tegenhangers.

De moderne wetenschap is altijd een broeinest van racisme geweest. Zo zijn er nog steeds gerenommeerde wetenschappers die beweren dat zwarte mensen minder intelligent zouden zijn,² of die doodleuk roepen dat de slavernij goed was voor de Afrikanen.³ De meerderheid van de wetenschappers moet tegenwoordig gelukkig niets meer hebben van zulke uitspraken. Toch is de witte mens bij veel onderzoeken de maat en het uitgangspunt gebleven. Dat is vooral goed zichtbaar in de geschiedenisboeken. Die vertellen over het algemeen de geschiedenis van het witte Europa, aangevuld met wat weetjes over de rest van de wereld. Beschavingen buiten Europa worden stelselmatig ondergewaardeerd en kritische wetenschappers die vraagtekens zetten bij dit eurocentrisme worden zelden serieus genomen. In zijn recente boek “1491. De ontdekking van pre-columbiaans Amerika” laat de journalist Charles Mann niet alleen zien dat de samenlevingen van de Amerikaanse Indianen in 1491 niet alleen geenszins onderdeden voor de Europese, maar ook dat de moderne wetenschap er al heel lang alles aan lijkt te doen om dat feit weg te drukken.⁴ Eurocentrisch ongeloof is ook de belangrijkste reactie op het boek “1431. Het jaar waarin China de Nieuwe Wereld ontdekte”. Daarin beschrijft de auteur Gavin Menzies de mogelijke reis van 1421 tot 1423 rond de wereld van een Chinese vloot onder leiding van admiraal Zheng He. De reusachtige Chinese schepen zouden de Europese bootjes van toen volkomen in het niet hebben doen vallen, aldus Menzies. De heersende eurocentrische wetenschap heeft het er

echter traditioneel moeilijk mee om onbevooroordeeld te kijken naar onderzoek dat de culturele en wetenschappelijke verworvenheden van de oorspronkelijke bewoners van Afrika, Azië of Amerika uit de schaduw haalt van het machtige witte Europa.

Het eurocentrisme is een ideologie die het Europese kolonialisme, imperialisme en neo-kolonialisme tracht te rechtvaardigen. Het afrocentrisme is in reactie daarop ontstaan, en is historisch nauw verbonden met het anti-imperialisme, en de burgerrechtenbeweging en het zwarte nationalisme in de VS. Afrocentrische onderzoekers bekijken de wereldgeschiedenis vanuit de positie van de zwarte en gekleurde mensen. Zulk onderzoek wordt door de eurocentrische wetenschap over het algemeen erg neerbuigend bekeken en vaak zelfs volkomen geboycot. “Onderzoeken die de status quo in twijfel trekken worden actief ontmoedigd”, aldus Codfried. Toch zijn er inmiddels complete bibliotheken volgeschreven vanuit het afrocentrisch perspectief. De boeken kennen in de VS, Groot-Brittannië en op de Caraïbische eilanden een groeiende populariteit onder zwarte studenten, activisten, rappers en gevangenen.

Egypte

Vanuit de afrocentrische geschiedschrijving is altijd onevenredig veel aandacht uitgegaan naar het oude Egypte. Het dominante eurocentrisme verkondigde altijd dat Egypte

alle landen was. In haar omvangrijke oeuvre maakte ze al haar romanpersonages zwart en gekleurd, zoals de bruine Cécile, de creoolse Constance en de “ebbenhouten” slavin Bianca. Haar zwarte bewustzijn is zo voor de hand liggend dat de witte biografen en taalkundigen grote moeite hebben gehad om die weg te moffelen.

Suriname

Maria Jacoba van Goor, de zwarte oma van Van Zuylen, was rijk geworden met aandelen in de WIC en de VOC. Van Zuylen worstelde in haar werk met de herkomst van dat fortuin. Opvallend genoeg wijdt Courtney in zijn biografie maar één zin aan Van Goor. Ook plaatste hij geen portret van haar, terwijl het boek wel vol staat met afbeeldingen van veel minder belangrijke figuren in Van Zuylen’s leven. Opmerkelijk is verder dat Van Zuylen’s broer trouwde met een vrouw die eveneens zwarte trekken had: Johanna Catharina Fagel. Courtney drukte ook haar portret niet af, maar wel een gewit portret van haar zus. Codfried spreekt van een bewuste keuze om alle zwarte etniciteit weg te maken. De familie Van Zuylen zelf ontkent ook dat er zwarte en gekleurde familieleden zijn geweest. Codfried: “Families die zich in bochten wringen om hun zwarte voorouders te verbergen zijn racisten van de ergste soort. Ze voeren een postume ‘genocide’ uit op zwarte mensen van wiens opofferingen, talent, faam, werken, arbeid, kapitaal en fortuin zij tot vandaag profiteren.”

Zwarte en gekleurde mensen waren net als joden nooit erg welkom in Nederland, schrijft Codfried. Daarom gingen velen van hen naar Suriname om er rijk te worden. Ze werkten daar als planters, administrateurs en directeuren. Tussen 1742 en 1753 zouden de planters zelfs geprobeerd hebben om op legalistische wijze onafhankelijk te worden van Nederland en een onafhankelijk republikeins Suriname op te richten. Later zouden de rijk geworden zwarte en gekleurde Nederlanders vaak in de adel zijn ingetrouwd. Overigens wordt zijn bewering dat er onder de planters en slavenhandelaren ook zwarte en gekleurde mensen zaten, Codfried in sommige Surinaams-Nederlandse kringen niet erg in dank afgenomen. “Die willen het slachtofferisme uitbuiten, en om hun gelijk te bewijzen zouden zwarten achterlijk en zielig moeten blijven”, aldus Codfried.

Zwarte crème

Waarom stelt Codfried nu juist de adel zo centraal? Desgevraagd zei hij dat de adel meer sporen heeft achtergelaten dan de gewone bevolking, onder meer in de vorm van schilderijen en teksten. Maar zijn belangrijkste argument was dat hij het beeld van “de Nederlandse natie” minder wit wil maken. Wanneer men namelijk zou kunnen aantonen dat er zelfs onder “de crème van de natie”, de traditionele adel, altijd al zwarte en

gekleurde mensen waren, dan kan men niet langer volhouden dat Nederland een van oudsher wit land is. De achterstelling en uitsluiting van zwarte en gekleurde mensen zou volgens Codfried dan haar belangrijkste rechtvaardiging verliezen. Die zouden dan gezien moeten gaan worden als een van “ons” en niet langer als “de ander”. Zelf is Codfried overigens een republikein, en hij moet niet veel van de adel hebben. “Dat feodale gedoe rond Prinsjesdag en bij koninklijke huwelijken. Naast hun vele onvolkomenheden ben ik blij dat men in Suriname toch een zekere sfeer van historisch verklaarbare, republikeinse egaliteit heeft bewaard. Iemand die zich daar voor baron of prins zou uitgeven en privileges zou eisen, zou hard worden uitgelachen en als een ongevaarlijke gek worden beschouwd.”

Codfried wil dat Van Zuylen als gekleurde schrijfster centraler komt te staan in het onderwijs. Zodat kinderen in de toekomst minder eurocentrisch worden opgevoed. Overigens zou Van Zuylen het inburgeringsexamen waarschijnlijk niet halen, zo vermoedt Codfried. Ze sprak namelijk vrijwel uitsluitend Frans. De huidige integratiedwang wijst hij pertinent af. “Nederland is nooit een witte identiteit geweest, net zo min als Duitsland ooit een Arische identiteit had. Het lijkt mij dat men nieuwe burgers via shock treatment tot gezagsgetrouwheid en assimilatie wil dwingen.”

Speculatie

Codfried doet met zijn onderzoek belangrijk pionierswerk. En hoewel zijn boek nu en dan een beetje rommelig aandoet, is het toch wel behoorlijk overtuigend. Vooral ook vanwege de tientallen afbeeldingen. Toch krijgt men als anti-racist af en toe de kriebels van al het gepraat over lippendikte, neusbreedte, oogkleur, de kleur en krullendheid van haar, de afstand tussen neus en bovenlip, het vooruitgestoken zijn van de onderkant van het gezicht, en ga zo maar door. Dat roept hoe dan ook associaties op met het schedelmeten van de nationaal-socialistische “wetenschappers”. Daar staat tegenover dat men daar wel toe moet overgaan, wil men kunnen aantonen dat er al veel langer zwarte en gekleurde mensen in Nederland en Europa wonen dan normaal wordt aangenomen. Codfried is er gelukkig erg duidelijk over dat hij het uitsluitend heeft over het uiterlijk van mensen, en dat hij niet in het bestaan van “rassen” gelooft. “Huidskleur en etniciteit zijn in sommige opzichten meer kunstmatige, sociale constructies dan biologische realiteiten, maar net zoals andere sociale constructies als adeldom of gender zeer bepalend voor het individu”, zo schrijft hij.

Helaas gaat Codfried soms iets te ver in zijn speculaties. Zo zou de naam van wielrenster Leontien van Moorsel volgens hem kunnen wijzen op een zwarte achtergrond. Haar Brabantse

afkomst zou dat vermoeden steunen, want daar zouden veel mensen zwarte genen hebben vanwege de zwarte Spaanse troepen destijds in Antwerpen. “Ik zag in haar voorkomen een zwart aspect. De volle lippen, de forse neus, donker haar en donkere ogen en haar taaie bouw. Tevens de diepe nuance van haar gebruinde huid. Na het zien van haar vader die duidelijk een mesties is, kunnen wij speculeren dat Leontien in de slaventijd een casties, een achtste zwart zou worden genoemd”, aldus Codfried. “*Belle van Zuylen’s vergeten oma: Maria Jacoba van Goor (1687-1737). Een beknopte studie over zwarten en kleurlingen in Europa en Nederland door de eeuwen heen*”, Egmond Codfried. Bestellen? Maak € 20,50 over op bankrekening 257384367 t.n.v. E. Codfried o.v.v. naam en adres.

Eric Krebbers

Maria Jacoba van Goor.

een volkomen blanke samenleving was, en niets van doen had met Afrika. Het afrocentrisme heeft die consensus doorbroken en laten zien dat Egypte deels ook een zwarte beschaving was die veel te danken had aan zuidelijker Afrikaanse culturen. Daarbij was een aantal van de farao’s zwart, zoals onder meer de Senegalese historicus Cheikh Anta Diop heeft aangetoond. Dat was op klassieke afbeeldingen overduidelijk te zien, maar simpelweg altijd genegeerd door de leidende witte egyptologen. Door die waarschijnlijk oudste beschaving voor zich op te eisen, proberen de afrocentristen de zwarte mens aan de basis te zetten van de menselijke geschiedenis. Ze hebben daarbij de neiging de Egyptische samenleving, filosofie, religie, cultuur en techniek te verheerlijken.

De eurocentrische mainstream ging zich pas enigszins interesseren voor het afrocentrische ideeëngoed toen in 1987 het eerste boek in de “Black Athena”-reeks van de witte onderzoeker Martin Bernal gepubliceerd werd. Die toonde aan dat de oude Grieken veel van hun taal, cultuur, wetenschap en filosofie hebben ontleend aan het oude deels zwarte Egypte. Hij opperde zelfs dat Athene mogelijk zou zijn gesticht door Egyptische kolonisten en dat belangrijke Griekse wetenschappers en filosofen destijds zouden hebben gestudeerd in Egypte. Hij kreeg het complete establishment van de

antieke wetenschappen over zich heen. Een deel van die kritiek was overduidelijk racistisch gemotiveerd. Het was simpelweg onaanvaardbaar dat het oude Griekenland, dat wordt beschouwd als de bakermat van de westerse beschaving en democratie, neergezet werd als schatplichtig aan een zwarte Afrikaanse beschaving.

In zijn boeken laat Bernal zien dat de oude Grieken zelf niet moeilijk deden over hun schatplichtigheid aan Egypte. Tot aan de tweede helft van de achttiende eeuw was dat gegeven volgens hem ook in Europa onomstreden. Pas met de opkomst van het racisme begonnen eurocentrische historici de banden tussen Egypte en Griekenland te ontkennen. De Griekse beschaving zou volgens hen afkomstig zijn van “Ariërs” uit het noorden en zich volkomen los van de andere beschavingen rond de Middellandse Zee ontwikkeld hebben. Een tijd lang accepteerde men nog wel enige invloed van de Feniciërs, zeevaarders uit gebieden die nu tot Israël en Libanon behoren, en die een semitische taal spraken. Maar met de opkomst van het wetenschappelijke antisemitisme eind negentiende eeuw werden ook die banden al snel ontkend.

Trots

Naast serieuze wetenschappers als Diop en Bernal kent het afrocentrisme - net als het eurocentrisme - ook de

nodige beunhazen die de meest onwaarschijnlijke beweringen doen. In het toonaangevende tijdschrift African-American Baseline Essays was zo onder meer te lezen dat de oude Egyptenaren al elektriciteit en gemotoriseerde zweeftoestellen hadden. De meeste afrocentrische wetenschappers zijn afkomstig uit kringen van Amerikaanse zwarte nationalistinnen die in de jaren 60 Afrikaanse namen aannamen om hun band met dat continent te symboliseren. Het lijkt bij de meesten in hun werk niet in eerste instantie om de wetenschap te gaan, maar om het opkrikken van het zwarte zelfvertrouwen. Het is de vraag of hun nu en dan overduidelijk onzinnige beweringen daar werkelijk aan kunnen bijdragen. Afrocentristen willen dat zwarte en gekleurde Amerikanen trots zijn op de zwarte Egyptenaren. Maar hoe kan men status ontleen aan prestaties van anderen, van mensen die 6 duizend jaar geleden leefden en die zeer zeker niet de biologische voorouders zijn geweest van de huidige zwarte en gekleurde Amerikanen? Die kwamen voornamelijk uit West-Afrika.

Vervolg op pagina 14

Sommige afrocentristen lijken de eurocentrische imperialistische ideeën daarbij simpelweg te kopiëren en om te draaien. Ze beweren dat alle grote beschavingen zwart waren, of hun vooruitgang aan zwarten te danken hadden. Zo zouden de eerste steden in India gebouwd zijn door “Aziatische Ethiopiërs” en zouden de oude Chinese kunst en filosofie “gestolen” zijn van de zwarten. Afrocentrist Ivan van Sertima, een van de inspiratiebronnen van Codfried, meent dat zwarte Egyptische zeevaarders duizenden jaren geleden al naar Amerika voeren. Dat zou in principe best gebeurd kunnen zijn. Maar in zijn boek “They came before Columbus” gaat Van Sertima er gemakshalve van uit dat de Amerikaanse Indianen de mogelijke zwarte Egyptische bezoekers aanbaden. Ze zouden ook hun pyramides en hun kalender, en hun technieken van weven, metaalbewerking, verfproductie en mummificatie grotendeels aan de Afrikanen te danken hebben. Een nogal neerbuigende theorie over de intellectuele en technische vaardigheden van de Amerikaanse Indianen.

Pan-afrikanisme

De meeste afrocentristen roepen echter niet dat zwarten beter zijn dan andere “rassen”. Het gaat hen er slechts om tegenwicht te bieden aan het eurocentrisme, aldus de meest vooraanstaande Amerikaanse afrocentrist Molefi Kete Asante, ook een belangrijke inspiratiebron voor Codfried. Maar ondertussen promoten de afrocentristen wel een biologische vorm van zwart nationalisme. Asante heette vroeger Arthur Lee Smith. Met zijn nieuwe naam wil hij zijn band benadrukken met de Asante uit West-Afrika, waar hij naar eigen zeggen van afstamt. Voor Asante blijven zwarte en gekleurde Amerikanen namelijk altijd Afrikanen, hoeveel generaties ze ook in Amerika wonen, en hoeveel niet-Afrikaanse voorouders ze ook hebben. Bij afrocentrisch historisch onderzoek moet volgens hem steeds gevraagd worden: “Wat deden we? Waar gingen we heen? Hoe functioneerden we als volk in deze of gene periode?”. Waarbij “we” vanzelfsprekend betrekking heeft op “de zwarten”. Volgens hem zijn zwarte Amerikanen gedesorïenteerd omdat ze niet meer in Afrika leven. Om te genezen zouden ze weer Afrikaans moeten gaan leren denken en weer Afrikaanse symbolen moeten gaan gebruiken. Wie beweert dat zwarte en gekleurde Amerikanen gewoon Amerikanen zijn, en dus geen Afrikanen, kan op Asantes toorn rekenen. Zulke toch redelijk voor de hand liggende feiten ondermijnen namelijk de essentie van zijn afrocentrische ideeëngoed. De meeste Afrikanen hebben sowieso geen boodschap aan zwarte Amerikanen en hun mythische banden met Afrika. Toch blijft “ras” voor Asante “de belangrijkste tussenmenselijke categorie”. Het gaat er voor om hem dat mensen in die zin “authentiek” blijven.

Het afrocentrisme is overigens ook een centraal leerstuk van het pan-afrikanisme, het idee dat er ooit één authentieke Afrikaanse eenheidscultuur en -taal is geweest die weer tot leven gebracht moet worden. Maar het pan-afrikaanse ideaal is een projectie op het verleden. Het grijpt net als alle andere vormen van nationalisme terug op verzonnen vroegere gouden tijden. Ook het pan-afrikanisme is van oorsprong niet Afrikaans, maar afkomstig uit de Caraïben. Bekende pan-afrikanisten waren de Amerikaanse zwarte nationalist Marcus Garvey en Malcolm X, de Afrikaanse leiders Kwame Nkrumah, Julius Nyerere en Patrice Lumumba, de Zuid-Afrikaanse activist Steve Biko, en de muzikanten Fela Kuti en Bob Marley. Diop was in 1951 oprichter van het eerste Pan-Afrikaanse Studenten Congres in Parijs.

Net als andere nationalistische weigeren afrocentrische wetenschappers meestal de onderlinge tegenstellingen binnen hun “volk” in ogenschouw te nemen. Zo ontbreekt bijvoorbeeld in vrijwel alle afrocentrische werken elk spoor van kritiek op de super-hiërarchische maatschappijstructuur van het oude Egypte. Alleen Diop schreef welwillend over de opstanden daartegen die er toch ook plaatsvonden. Diops navolgers aanbidden kennelijk liever de ‘goddelijke’ farao’s. De meeste van de zo geprezen Egyptische ‘kennis’ was daarbij ook vooral mystieke praat om de onderklasse te intimideren en eronder te houden.

Melanine

Onder afrocentristen vindt men ook regelrechte racisten die het witte racisme simpelweg omdraaien. Zo meent de New Yorkse professor Leonard Jeffries dat witten minderwaardig zijn door hun gebrek aan melanine, de stof die de menselijke huid zijn kleur geeft. Witten zouden daardoor materialistische, egoïstische, gevoelloze en onderdrukkende “ijsmensen” zijn. Zwarten ziet hij daarentegen als humane, gemeenschaps-

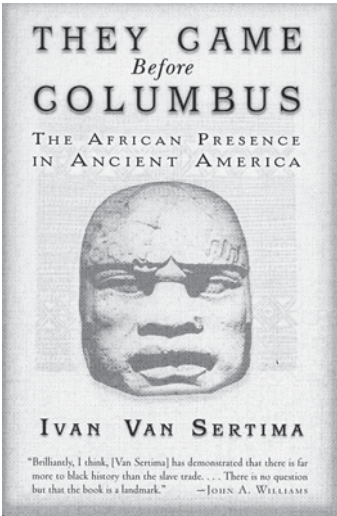
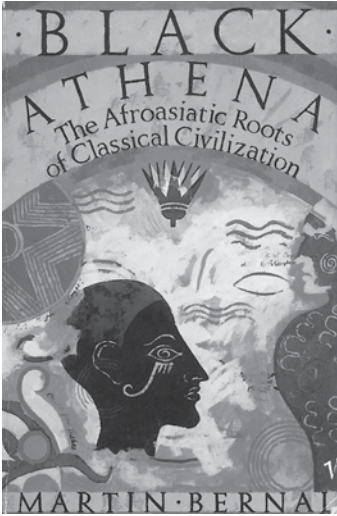
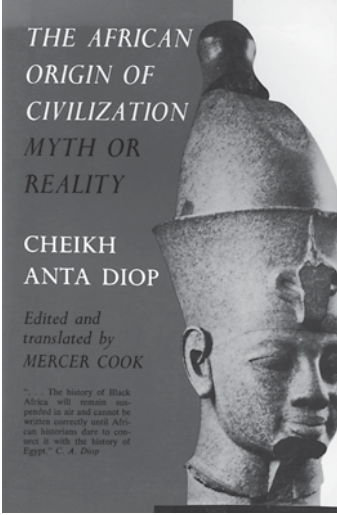
gerichte, warme en goedhartige “zonmensen”. Door de melanine zouden zwarten ook sneller kunnen praten en lezen, en beter zijn in sport. Daarnaast grossiert Jeffries ook in antisemitische opmerkingen over joodse slavenhandelaren. Volgens de bekende afrocentrische psychiater Frances Cress Welsing hebben veel zwarten een hoge bloeddruk omdat hun melanine gevoelig zou zijn voor de negatieve energie die witten uit zouden stralen. Witten zouden volgens haar genetisch defecte afstammelingen zijn van albino mutanten die heel vroeger met geweld Afrika uitgejaagd zijn. Veel witte mannen zouden daardoor homo’s zijn geworden. Want “via anale gemeenschap kan de zichzelf omlaag halende witte man fantaseren dat hij toch iets gekleurds kan produceren, hoewel dat gekleurde product faecaal materiaal is”, aldus Welsing. Racisme, homofobie, antisemitisme, niets lijkt deze wetenschappers te ver te gaan. Jeffries werd om zulke ideeën bijna van de universiteit gegooid. Welsing en Jeffries zijn gelukkig relatief marginaal in de wetenschappelijk wereld. Ze zijn veel minder gevaarlijk dan beroemde witte racistische wetenschappers als Murray en Herrnstein die beweren dat zwarten en vrouwen dommer zijn.² Die werden vanwege hun theorieën juist gepromoveerd.

De afrocentrische ideeën van Jeffries en Welsing sluiten nauw aan bij die van de uiterst rechtse organisatie Nation of Islam, die overigens een vorm van islam promoot die in vrijwel niets lijkt op de islam die we in Nederland kennen. De Nation of Islam beweert namelijk dat de mens oorspronkelijk “aziatisch zwart” was, net als God. Zwarten zouden daarom superieur zijn aan andere “rassen”. Witten zouden genetisch gemanipuleerde zwarten zijn. De zwarte wetenschapper Yakub zou hen 6 duizend jaar geleden tot de huidige moordende en liegende “duivels” gemaakt hebben. Gelukkig zal Allah in de toekomst een ruimteschip naar de aarde sturen om de witten en hun steden te vernietigen. De leiding van de Nation of Islam grossiert ook in denigrerende opmerkingen over joden, homo’s, katholieken en gehandicapten. Hun vorm van zwart nationalisme lijkt qua structuur zo sterk op het witte nationalisme van bijvoorbeeld de Ku Klux Klan dat de twee tegengestelde stromingen het bij tijd en wijle onderling toch redelijk goed konden vinden, en bijvoorbeeld sprekers leverden voor elkaars bijeenkomsten.

Anti-racisme

Wetenschappers die denken vanuit eurocentrisme en afrocentrisme hebben veel gemeen. Beide kampen bestaan uit nationalistische vastzitters in het denken in “rassen”. Ze willen dat de leden van “hun” gemeenschappen zich in de eerste plaats blijven zien als zwarten en witten, en niet als bijvoorbeeld uitgebuite arbeiders of onderdrukte vrouwen. Het grootste gevaar voor deze rassendenkers is dat de zwarte en de witte arbeiders en vrouwen over de zorgvuldig geconstrueerde rassengrenzen heen stappen en samen gaan vechten voor gelijke rechten en tegen iedere vorm van racisme, nationalisme en etnisch centrisme. Afrocentrische wetenschappers zeggen dan wel dat ze tegen racisme zijn, maar ze vechten er uiteindelijk niet daadwerkelijk tegen. Ze zijn er slechts op uit om zwarte mensen een goed gevoel over hun huidskleur te geven, en om hun solidariteit te beperken tot de eigen groep. Werkelijk verzet tegen racisme is alleen op te bouwen door zwarte en witte mensen samen.

Eric Krebbers

Noten

1. “Zwarte en gekleurde adel weggemoffeld”, Eric Krebbers. Zie pagina 12 van dit nummer.
2. “Racistische psychologen met IQ-fantasieën”, Eric Krebbers. In: Fabel Archief <www.gebladerte.nl/11088f69.htm>.
3. “Leidse slavernij-professor wil meer goedkope arbeidsmigranten”, Eric Krebbers. In: Fabel Archief <www.gebladerte.nl/11186f75.htm>.
4. Zie pagina 19 van dit nummer voor de boekrecensie: “Amerika voor de komst van Columbus”, Eric Krebbers.

Leidse politie liegt over arrestatie activistes

Het is maandag 8 mei 2006. Twee activistes willen gaan protesteren tegen het vluchtelingenbeleid. Ze zijn van plan om bij de deur te gaan staan van het Leidse stadscafé Van der Werff, waar een VVD-bijeenkomst plaatsvindt met minister Rita Verdonk. De vrouwen worden echter een dik uur vantevoren op het station Leiden Centraal preventief opgepakt door een agent. Die houdt zich daarbij niet aan de Wet op de uitgebreide legitimatieplicht en lapt ook de eigen ambtsinstructie aan de laars.

Café Van der Werff in Leiden.

Leids politiebureau.

Bij veel gelegenheden waar minister Verdonk verschijnt, posteren zich enkele of zelfs tientallen betogers voor de deur die zich op ludieke of luidruchtige wijze uitspreken tegen haar beleid. Zo protesteren op 14 maart 2005 tien activisten voor de deur van café De Branderij in Leiden tegen een spreekbeurt van Verdonk. Eén persoon wordt gearresteerd. Op 1 mei 2006 deelt het “Rita Promotie Team” ludieke folders uit bij een Rotterdams VVD-lijsttrekkersdebat. De activisten dragen T-shirts met de leus “Hup Rita Hup!” en daarbij een afbeelding van Verdonk met een Pinocchio-neus. Dat verwijst naar de vele leugens die Verdonk verkondigt. Een dag later protesteert “Rita’s Promotie Sambaband” bij een spreekbeurt van Verdonk in Amsterdam. Ook de sambaspelers dragen Pinocchio-shirts. En op 24 mei joelen zo’n 35 mensen Verdonk uit bij een spreekbeurt in Haarlem. Het gigantische spandoek met de tekst “Rita rot op” spreekt boekdelen.

Ambtsinstructie

Op 8 mei 2006 ziet de teamchef van het bureau Leiden Midden protesten niet zitten. Hij geeft zijn manschappen de opdracht om de openbare orde te bewaren. Politieagent X. Kluts neemt die order wel erg serieus. Een uur voor het bezoek van Verdonk ziet hij een lokaal bekende actievoerster bij het station. Hij weet dat hij haar niet zonder reden naar haar legitimatiepapieren mag vragen of mag arresteren. Maar Kluts doet toch een poging. Hij gaat op haar af en verzoekt haar zich te legitimeren. “Op welke gronden dan wel?”, vraagt de actievoerster. “U heeft nog wel eens boetes openstaan”, is zijn smoes. De activiste zegt dat dat onzin is. Ze betaalt haar boetes namelijk altijd. Ze ziet zijn vraag terecht als een excuus om haar lastig te vallen en te arresteren. Kluts kan met moeite een lach onderdrukken. Hij weet dat hij fout zit en gooit het over een andere boeg. “Nou ja, je moet je legitimeren, omdat je in je plastic zak actiemateriaal bij je hebt.” De activiste weet dat ook dat geen reden is om jezelf te moeten legitimeren, en weigert wederom om aan de vordering gehoor te geven. En terecht. De politie mag namelijk onder de Wet op de uitgebreide identificatieplicht¹ iemand alleen sommeren zich te legitimeren als diegene een strafbaar feit pleegt, of als de openbare orde verstoord wordt. Daarvan is geen sprake. Daarbij kent Kluts de actievoerster al. Hij spreekt haar namelijk bij haar volledige naam aan. De activiste op haar beurt vraagt de agent zich te legitimeren op grond van artikel 2 van de ambtsinstructie van de politie. Zo kan ze een klacht tegen hem indienen. De agent weigert dat, en trekt zich zo niets aan van zijn eigen ambtsinstructie. Kluts gaat zodoende twee keer in de fout. De agent roept versterking op om de activiste te arresteren. Een mede-activiste die dat ziet gebeuren, protesteert tegen deze gang van zaken. Daarop wordt ook zij voor meer dan 4 uur aangehouden. Zo wordt het recht op demonstratie geschonden, en een protest in de kiem gesmoord.

Kritiek

Beide vrouwen dienen een klacht in bij de politie. Die beoordeelt dan zelf of de klacht over hun eigen optreden terecht is of niet. Dat voorspelt weinig goeds. In de tussentijd berichten lokale media over de preventieve aanhouding. Raadsleden van GroenLinks, de SP en de PvdA reageren kritisch. Daarop laat de politie Hollands Midden op 10 mei aan het Leidsch Dagblad weten dat de lokaal bekende activiste naar haar papieren werd gevraagd, omdat ze “nog wel eens een bon heeft openstaan”. De activiste heeft echter nog nooit een bon open laten staan. Na een rechterlijke veroordeling betaalt ze haar boetes altijd. Daarbij is het wel heel erg toevallig dat een agent de activiste daarop aanspreekt net voordat Verdonk de stad bezoekt. Kortom, de politie liegt. Men ontkent overigens tegenover hetzelfde dagblad expliciet dat de vrouw naar haar papieren is gevraagd omdat ze een protestbord met teksten tegen Verdonk bij zich had.

Op 11 mei stelt GroenLinks schriftelijke vragen aan het college van B&W. Daarin laat de partij weten “dat er met mate en op goede gronden gebruik moet worden gemaakt van de identificatieplicht”, en dat er nu “twijfel gerezen is over het politie-optreden in deze”. Verder stelt GroenLinks “dat in Leiden de vrijheid van meningsuiting ruim baan moet vinden en dat het daarom niet wenselijk is om mensen preventief aan te houden als zij kleinschalig en vreedzaam willen demonstreren”. Verder hekelt de partij het feit dat agent Kluts zich weigerde te identificeren op het moment dat de activiste daarom vroeg.

Draaikonterij

Op 18 mei ontvangt de activiste van politie-klachtcoördinator A. Nieuwenburg een reactie op haar klacht. Daarin staat: “Kluts meende u te herkennen als actievoerster. U had demonstratiemateriaal bij u, kennelijk met de bedoeling dit te gebruiken bij een demonstratie tegen minister Verdonk. Op basis hiervan verzocht Kluts u zich te legitimeren”. En dat mag niet volgens de wet. Nieuwenburg heeft het niet over “openstaande boetes”. Dat verhaal over “openstaande boetes” is dus nonsens. Verder verklaart hij dat Kluts “geenszins de bedoeling had u af te houden van het recht tot demonstreren”. Maar dat deed hij natuurlijk wel, op oneigenlijke gronden.

Ook burgemeester en korpsbeheerder Lenferink gaat mee met de leugens van de politie. Op 23 mei beantwoordt hij in de gemeenteraad de vragen van GroenLinks. Lenferink ontkent dat er sprake is van “preventieve arrestaties”. Hij herhaalt de leugen dat de activiste naar haar papieren gevraagd werd omdat “ze nog wel eens boetes open zou hebben staan”. Hij zegt ook dat er sprake was van “een niet-aangemelde demonstratie”. Maar een actie van één persoon is volgens de Wet Openbare Manifestaties (WOM)² geen demonstratie en hoeft dus ook niet aangemeld te worden. En zelfs wanneer de activiste gesteund zou zijn door een medeactiviste, dan nog mag zo’n niet-aangemelde demonstratie volgens de WOM niet zomaar verboden worden. Daarvoor moeten de activisten eerst de wet overtreden of de openbare orde verstoren. Ook beweert Lenferink dat agent Kluts niet is gevraagd zich te identificeren, hoewel de activiste twee getuigen heeft die het tegendeel beweren. GroenLinks heeft vervolgvragen gesteld aan het college. De verwachting is dat die weinig op zullen leveren, behalve meer draaikonterij van Lenferink en zijn agenten.

Sinds de invoering van de Wet op de uitgebreide identificatieplicht zijn er overigens zo’n 80 duizend bekeuringen uitgeschreven. Daarvan zijn er 37 duizend niet betaald en door de politie doorgestuurd naar het Openbaar Ministerie (OM) die ze dan beoordeelt. Het OM heeft duizenden van die bekeuringen geseponeerd of teruggestuurd naar de politie. Het parket in Utrecht legde in 2005 zelfs meer dan de helft van de bekeuringen aan de kant. Vaak gaat het dan om bekeuringen voor mensen, zoals zwervers, die geen legitimatiepapieren bij zich hebben, maar wel al met naam en toenaam bekend zijn bij de politie.

Gerrit de Wit

Noten

1. “Verzet tegen de identificatiewet”, Gerrit de Wit.
In: Fabel Archief <www.gebladerte.nl/11096f69.htm>.
2. “Demonstratierecht in het nauw”, Gerrit de Wit.
In: Fabel Archief <www.gebladerte.nl/11214f76.htm>.

“Onze westerse cultuur” is de beste. Links houdt de samenleving in de greep van de “politieke correctheid”. Alleen het leven “met kwaliteit” verdient bescherming. Aldus de omstreden rechtsfilosoof Paul Cliteur, die al jarenlang een onsmakelijke hutspot van conservatief-liberale standpunten opdiend.

Kraam met Fortuyn-prullaria.
Ook Cliteur is een Fortuyn-fan.

De “superieure westerse cultuur” van opiniemaker Cliteur

Cliteur was voorzitter van het Humanistisch Verbond en partij-ideoloog bij de Teldersstichting, het wetenschappelijke bureau van de VVD. In 1989 promoveerde hij met het proefschrift “Conservatisme en cultuurrecht” aan de Leidse universiteit. Daar werkt hij als hoogleraar encyclopedie van de rechts-wetenschap. Ook is hij verbonden aan het universitaire E.M. Meijers Instituut, waar hij het onderzoeks-programma “Sociale cohesie en multiculturaliteit” coördineert. Hij schreef onder meer de boeken “Darwin, dier en recht”, “Moderne Papoea’s”, “Tegen de decadentie” en “God houdt niet van vrijzinnigheid”. Ook maakte hij columns voor het tv-programma Buitenhof en publiceerde hij regelmatig in NRC Handelsblad, Trouw en Vrij Nederland. Momenteel werkt hij aan zijn nieuwe boek “Ethiek: vragen van goed en kwaad voor een verwarde samenleving”.

Samen met zijn maatjes Andreas Kinneging, Bart Jan Spruyt, Joshua Livestro en René van Wissen was Cliteur in 2000 betrokken bij de oprichting van de Edmund Burke stichting.¹ Ze willen dat het conservatieve gedachtengoed meer maatschappelijke invloed krijgt en voeren daartoe een aanhoudend media-offensief.² Bruggenhoofd voor de Burke stichting vormt “de Leidse school”, een universitair circuit van conservatieve hooligans waartoe naast Cliteur en Kinneging ook Afshin Ellian,³ Jerker Spits³ en Piet Emmer⁴ behoren. Cliteur zit ook nog in de Raad van Aanbeveling van de Bastiat stichting, een uiterst rechtse libertarische denktank.⁵ En daarnaast maakt hij deel uit van de viermansredactie van het nieuw-rechtse tijdschrift Civis Mundi van Wim Couwenberg, die er niet vies van is om samen met internationaal bekende fascistten te spreken op een colloquium van TeKos, de denktank van het extreem-rechtse Vlaams Belang.

Slavernij

Een belangrijk onderdeel van Cliteurs ideologie vormt de haat tegen multiculturalisme en cultuurrelativisme. “Het multiculturalisme is niet veel anders dan een oorlog tegen het westen, zoals het nazisme en stalinisme dat waren”, durft hij zelfs te beweren.⁶ Volgens hem hangt “de intellectuele elite van Nederland sinds de jaren 60” over de multiculturele samenleving “de verkeerde opvattingen” aan. De cultuurrelativisten zouden alle “culturen” gelijkwaardig achten. Maar volgens Cliteur is “de westerse cultuur” met zijn “universele waarden” superieur aan andere “culturen”. Instemmend citeert hij de uiterst rechtse criminoloog en Trouw-redacteur Chris Rutenfrans: “We moeten niet schromen om de westerse cultuur hoog te houden als de beste die er is”. Ook verdedigt Cliteur de eveneens uiterst rechtse Italiaanse premier Silvio Berlusconi, die stelde: “We moeten ons bewust zijn van de superioriteit van onze beschaving, een systeem dat berust op welzijn, respect voor mensenrechten en respect voor religieuze rechten - iets wat je niet hebt in islamistische landen.”

Om niet voor racist te worden versleten voegt Cliteur er nog wel aan toe dat “culturen” weliswaar niet gelijkwaardig zijn, maar mensen wel. Een “cultuur” die niet erkent dat alle mensen gelijkwaardig zijn, is volgens hem “inferieur” aan een “cultuur” die daar wel vanuit gaat, “de westerse cultuur” dus. Die zou zijn

voortgekomen uit “de Grieks-Romeinse cultuur” van 500 jaar voor tot 500 jaar na de jaartelling. In die “cultuur” echter bestond volop slavernij, konden alleen mannen van de eigen stadsstaat vrije burgers zijn, en werden mensen als bron van vermaak voor de leeuwen geworpen. Wat er “superieur” zou zijn aan dergelijke patriarchale verhoudingen, legt Cliteur gemakshalve maar niet uit. Ook het kolonialisme en de slavenhandel vanaf de zestiende eeuw en de wereldoorlogen en concentratiekampen in de twintigste eeuw waren bepaald geen hoogtepunten van beschaving.

Tegenover de huidige “multicultuur” zet Cliteur een zelfbedachte “monocultuur”. Daarin zouden een aantal grondrechten centraal moeten staan, zoals de vrijheid van meningsuiting en godsdienst, het non-discriminatie-beginsel, en het recht op privacy en lichamelijke integriteit. Sociale grondrechten als recht op inkomen en onderdak wijst hij echter categorisch af. Hoe groter het aantal grondrechten, hoe groter de kans dat die worden uitgehold, luidt zijn nogal merkwaardige argumentatie daarvoor. Binnen zijn beperkte rijtje grondrechten brengt hij ook nog eens een rangorde aan. De vrijheid van meningsuiting zou namelijk “de koningin” onder de grondrechten zijn. “Vooruitgang in de geschiedenis is voor mij: vooruitgang in de vrijheid van denken en meningsuiting.” Zo maakt hij bewust het recht om niet gediscrimineerd te worden ondergeschikt aan de vrijheid om te zeggen wat je vindt. De mensheid zou namelijk vooruit gekomen zijn door te kwetsen en te beledigen. Dus “we” zouden niet moeten zeuren over discriminatie. “Er waart een geest door Nederland die aangeeft dat niet vrijheid van spreken het uitgangspunt moet zijn, maar de gevoelens van groepen die niet met kritiek op hun handel en wandel wensen te worden geconfronteerd.” Als “wij” moslims te kakken willen zetten, dan moet dat gewoon kunnen, bedoelt hij.

Bloemendaalse identiteit

Volgens Cliteur is het multiculturalisme van de cultuurrelativisten tot mislukken gedoemd. Dat probeert hij te bewijzen aan de hand van het voorbeeld van Britse moslims die zich bij de Taliban aansloten om te strijden tegen de Britten en Amerikanen in Afghanistan. Er leeft in Groot-Brittannië “een aanzienlijke groep moslims die hun “gastland” niet bepaald als hun vaderland beschouwen”, zo schrijft hij. Waarbij hij Groot-Brittannië dus nadrukkelijk “gastland” noemt van moslims die toch echt de Britse nationaliteit hebben. “Zij zijn bereid de wapenen op te nemen om het land waarin zij leven in een ander deel van de wereld ten val te brengen. Betekent dit niet dat het bevorderen van multiculturalisme in eigen land een suïcidale strategie is?” Maar ook velen uit “de westerse cultuur” hebben met demonstraties en gewapend verzet geprobeerd om oorlogen van “hun eigen land” te stoppen, zoals Amerikanen die in de jaren 60 massaal protesteerden tegen de Vietnam-oorlog.

Misschien moeten we wel “moderne Papoea’s” worden, mijmert Cliteur. “De Papoea staat voor het idee van een afgesloten cultuur, een cultuur die uit één blok gehouwen is.” ‘Hij plaatst zichzelf met zulke vergelijkingen in de racistische koloniale traditie waarbij westerlingen meenden dat “de inboorlingen” niet verder

keken dan hun neus lang was. “Monoculturen” hebben echter nooit bestaan. Cliteur meent van wel, maar erkent in ieder geval dat ze er nu niet meer zijn. Toch blijft hij erover dromen.

Hoezeer Cliteur ook te keer gaat tegen multi-culturalisten, toch heeft hij meer met hen gemeen dan hem lief is. Beide partijen zitten namelijk gevangen in het bijzonder onvruchtbare denken in “cultuur”, een uiteindelijk vaag en ongrijpbaar begrip dat weinig tot niets bijdraagt aan het begrijpen van samenlevingen. Begrippen als macht en arbeid zijn daartoe veel meer geëigend, dat hebben marxisten lang geleden al aangetoond. Daarom moet links ook vermijden om mee te gaan in het streven naar behoud van “de eigen cultuur” van “allochtonen”, maar pleiten voor gelijke rechten voor iedereen, en tegen onderdrukking en uitbuiting. Bij het bestrijden van het groeiende racisme hoeft links dan ook niet op te komen voor het multiculturalisme.⁷

Omdat het begrip “cultuur” op zich al vaag is, heeft het concept “nationale cultuur” helemaal geen betekenis. Behalve in het denken van allerhande doorgedraaide nationalistennatuurlijk. Cliteur erkent dat indirect door in een van zijn boeken schertsend een denkbeeldige in Bloemendaal woonachtige persoon op te voeren die “de Bloemendaalse identiteit” zegt te hebben. ““Bloemendaler zijn” hoort bij zijn wezen. Hij heeft het over zijn “Bloemendaalse ziel”, zoals men in Russische romans spreekt van een Slavische ziel”, grapt Cliteur. Een dergelijke houding zou men toch wel vreemd vinden, stelt hij. “Het cultiveren van etnische identiteit heeft doorgaans niet zulke aangename trekjes”, merkt hij terecht op. Maar zelf maakt hij zich juist schuldig aan het vastpinnen van mensen op hun etnische identiteit. “Kijk naar de Marokkanen uit het Rifgebergte”, schrijft hij bijvoorbeeld. “Die komen uit een zeer gewelddadige cultuur, met extreem veel wantrouwen. Die geven dus een verhoogd risico binnen de Nederlandse samenleving. Dat is een relevant gegeven om je beleid op af te stemmen.”⁸ Volkomen racistisch pleit hij daarbij voor “het screenen” van dat soort “risicogroepen”. Hij vindt het ook “zeker niet ondenkbaar” om alle Marokkanen onder de 30 jaar te weren uit Nederland.

Cliteur toont onbedoeld wel vaker aan dat het denken in “culturen” onzinnig is. “Allerlei waarden van islamitische, Arabische, Indische, Griekse en Romeinse herkomst bepalen de Europese cultuur”,⁹ schrijft hij bijvoorbeeld. Maar daarmee ondergraaft hij zijn eigen ideologie van de “unieke” en “superieure” westerse “cultuur”. Elders schrijft hij dat de doodstraf en het recht op abortus “de Amerikaanse cultuur” ernstig verdeeld houden.⁶ En daarmee gaat hij weer in tegen zijn eigen opvatting van “de Amerikaanse cultuur” als een monolitisch blok. Hij zegt zich ook te kunnen vinden in de visie van de filosoof Francis Fukuyama, die begin jaren 90 nog meende dat het liberalisme de grote eindoverwinnaar was geworden in de wereldwijde strijd tussen de ideologieën. Het kapitalisme bepaalde volgens Fukuyama toen overal ter wereld “de moderne cultuur”, waardoor het denken in etnische, nationale of continentale “culturen” meteen als een illusie verworpen zou moeten worden. Toch blijft Cliteur dat

Hebben dieren rechten in de “Nederlandse cultuur”?

juist wel doen. Met hun stigmatiserend wij-zij denken willen opiniemakers als hij namelijk de ideologische invloed van de conservatieve beweging op de samenleving verstevigen.

Slachtofferrol

Cliteur noemt zichzelf vrijdenker, atheïst en humanist. Hij zegt geïnspireerd te zijn door het progressieve achttiende-eeuwse Verlichtingsdenken, dat de aanzet gaf tot een brede maatschappelijke emancipatiegolf. Wie verwacht dat hij daarom ook het anti-autoritaire emancipatiestreven van de jaren 60 van de vorige eeuw waardeert, komt bedrogen uit. Geharnast trekt hij in zijn schotschriften ten strijde tegen “de protestgeneratie”, die op het pluche van de macht zou zitten en de hele samenleving zou geselen met de zweep van “het politiek correcte denken”. Net als de rechts-populisten Pim Fortuyn¹ en Pamela Hemelrijk² speelt Cliteur de outsider die vanuit een underdogpositie moet opboksen tegen een veronderstelde paternalistische linkse elite van vooral PvdA-ers. “We worden natuurlijk niet gemarteld of in de gevangenis gegoooid, maar we worden wel onmondig gemaakt”, schrijft hij.¹⁰ “Het absolute kwaad dat in de zeventiende eeuw werd geassocieerd met geloofsafval, de duivel en ketterij, wordt tegenwoordig geprojecteerd op politieke ideeën.” Conservatieve ideeën wel te verstaan, waarop volgens hem een nieuw taboe zou rusten. “Bijna alle media en culturele instellingen zijn bolwerken van links. Zij worden nooit tegengesproken. Als dat wel gebeurt, ervaren ze dat als arrogant.”¹¹ Fortuyn zou die vermeende linkse hegemonie hebben doorbroken. Daarom prijst Cliteur hem de hemel in. “Emancipator van de moslims”, noemt hij hem onder meer, en “heraut van het vrije woord”, “onze bevrijder van de politiek correcte denkpolitie, die dit land lange tijd in een toestand van zelfcensuur gegijzeld hield”, en “de apostel van een “nieuwe politiek” die moeiteloos het naoorlogs verzet van een hele generatie als vrijblijvend geleuter in de hoek zette”.⁹

Over “de lawaaigeneratie”, “de pretgeneratie van de jaren 60” of “de babyboomgeneratie die nu vele banen bezet houdt” laat Cliteur zich onophoudelijk denigrerend uit. “Opgegroeid in weelde, banen voor het oprapen en eigenlijk zonder dat men ergens voor behoefde te strijden - dat waren de omstandigheden waaronder de protestgeneratie opgroeide. Het enige gevaar dat op de loer lag was de verveling. Strijd had men niet geleverd, en al helemaal niet tegen een groot gevaar als het nationaal-socialisme. Het is onterecht en ondankbaar, maar misschien wel begrijpelijk dat juist de leden van deze generatie een hang naar groots en meeslepend leven ontwikkelden en zich afzetten tegen hun vaders. Maar hoe kon men dat rechtvaardigen? De grootste provocatie die men voor die vaders kon bedenken, was dat niet de vaders de strijd tegen het nazisme hadden geleverd, maar dat eigenlijk de leden van de protestgeneratie erkenning zouden moeten krijgen als de vaandeldragers van het anti-nazisme.”¹² Waarbij Cliteur gemakshalve over het hoofd ziet dat ook die “vaders” tijdens de bezetting meestal niet in het verzet zaten, maar massaal collaboreerden met de nazi’s. En hij negeert ook nog eens het bestaan van vrouwen.

In 2004 schoot Cliteur nog verder door in zijn slachtofferrol. Hij meende te worden gedemoniseerd door toch nogal bedaarde huisvaders types als Thijs Wöltgens, Bart Tromp en Jacques Wallage,¹ PvdA-coryfeeën die in de lijn van het heersende politieke klimaat zelf steeds verder naar rechts zijn opgeschoven. Deze sociaal-democraten zouden zowaar “een hetze” voeren tegen de conservatieven, en “links-radicalen” hebben “gevoed” die Burke-voorman Spruyt zouden hebben bedreigd. Was Spruyts verhaal over die vermeende bedreiging al bijzonder opgeklept, helemaal onzinnig is Cliteurs suggestie dat radicaal-linkse activisten hun oren zouden laten hangen naar sociaal-democratische regenten. Heel dramatisch deed Cliteur het voorkomen alsof hij straks de volgende Fortuyn zou worden, en dat “de kogel” dan opnieuw “van links” zou kunnen komen. Links zou namelijk een “liquidatie-cultuur” kennen. Overigens erkende hij haast terloops zelf nooit bedreigd te zijn. Toch maakte hij met veel ophef bekend te zullen stoppen met zijn columnist-werk. Cliteur is nogal close met zijn “goede vriend” Spruyt, hoewel die lid is van de christen-fundamentalistische SGP¹³ en Cliteur naar eigen zeggen niets moet hebben van religie. Blijkbaar vormt de gezamenlijke strijd tegen links en de islam voldoende motivatie om de onderlinge ideologische verschillen te overstijgen. Door toedoen van links zou Nederland “staatsgezag” missen en in “een staat van anarchie” verkeren.¹⁴ Om verder terrorisme te voorkomen zei Cliteur bereid te zijn om onze grondrechten vergaand te beperken. “De staat is primair, de rechtsstaat is secundair.”¹⁵ Met andere woorden: Cliteur heeft geen principiële problemen met een vervanging van de huidige democratie door een dictatuur.

Barbarij

Ongebruikelijk voor zijn sociale omgeving is Cliteurs pleidooi voor dierenrechten. Daarmee heeft hij zich in kringen van dierenrechtenactivisten nogal populair gemaakt. Hij was bij de verkiezingen voor het Europese Parlement in 2004 een van de kandidaten op de kieslijst van de Partij voor de Dieren. Cliteur gaat er vanuit dat dieren kunnen lijden en daarom ook rechten moeten krijgen. Het meest beïnvloed is hij door de vaak bewonderde maar ook verguisde Australische filosoof Peter Singer, die probeert om de ideologie van het kapitalisme, het liberalisme, een biologische rechtvaardiging te verschaffen.¹⁶ Volgens Singers filosofie van het utilitarisme is het niet perse slecht om iemand te doden, als daardoor de totale hoeveelheid geluk maar toeneemt, en de hoeveelheid lijden afneemt. “Wie het leven zelf - dat wil zeggen het leven zonder meer - heilig verklaart, maakt eigenlijk een fout. Het leven zonder meer is niet waard geleefd te worden. Het leven is alleen iets waard wanneer het een leven is “met kwaliteit”, een leven dat de levende persoon in staat stelt iets “met zijn leven te doen”. Zou men zich van het leven niet bewust zijn (zoals bij een comateuze patiënt het geval is), dan heeft het leven voor die persoon geen betekenis”, aldus Cliteur.¹⁷ In navolging van Singer acht hij niet alle vormen van menselijk leven beschermenswaardig, en meent hij dat sommige diersoorten principieel bescherming verdienen. Singers filosofie roept allerlei vragen op. Wat is “leven met kwaliteit”? Wie bepaalt wat “kwaliteit” is? En kan die “kwaliteit” wel objectief

gemeten worden? Singers ideeën zijn levensgevaarlijk voor hele groepen mensen, zoals gehandicapten. Zeker in onze door en door patriarchale wereld waarin vooral geld de dienst uitmaakt en werkelijke zelfbepaling zodoende nauwelijks voorkomt.

Wanneer Cliteur schrijft over de slechte behandeling van dieren, dan noemt hij onze samenleving ineens “een merkwaardige mengeling van beschaving en barbarij”, in plaats van terug te vallen op zijn mantra van “de superieure westerse cultuur”. Als dieren kunnen lijden en daardoor recht hebben op bescherming, hoe zit het dan met mensen? Die kunnen immers ook lijden. Behoren die dan ook niet allemaal voldoende eten, geld en onderdak te hebben? Hoe moet het dan met die 3 miljard mensen op aarde die van minder dan 3 dollar per dag in leven moeten blijven en gaan vluchten om te kunnen overleven? “Ik ben daar eerlijk gezegd zelf ook niet goed uit”, aldus Cliteur, “hoe je daar mee om moet gaan. Wat ik wel weet, is dat we nooit zonder meer open grenzen kunnen uitroepen en ongelimiteerd kunnen toelaten. Dat gaat gewoon niet.”¹⁸ Wat Cliteur hier niet hardop wil zeggen, is dat open grenzen ten koste zouden gaan van de rijkdom in “de superieure westerse cultuur”, die immers voor een aanzienlijk deel gebaseerd is op de armoede elders, op goedkope grondstoffen en lage lonen. Een moreel niet zo “superieure” positie van de rechtsfilosoof.

Harry Westerink

Noten

- Zie: “De kwartiermakers van Fortuyn”, Gebladerte-reeks 23. In: Fabel Archief <www.gebladerte.nl/g23.htm>.
- Zie: “De wegbereiders van Wilders”, Gebladerte-reeks 27. In: Fabel Archief <www.gebladerte.nl/g27.htm>.
- “Germanist Jerker Spits promoot Hitlers ideologische voorvaderen”, Eric Krebbers. In: Fabel Archief <www.gebladerte.nl/11148f73.htm>.
- “Leidse slavernij-professor wil meer goedkope arbeidsmigranten”, Eric Krebbers. In: Fabel Archief <www.gebladerte.nl/11186f75.htm>.
- “Libertariërs aller landen verenigen zich”, Gerrit de Wit. In: Fabel Archief <www.gebladerte.nl/11025f64.htm>.
- “Moderne Papoea’s”, Paul Cliteur, 2002.
- “Niet op de bres voor multiculturalisme”, Eric Krebbers. In: Fabel Archief <www.gebladerte.nl/10976f62.htm>.
- “”Er moet veel meer gekwetst worden””, Coen Verbraak. In: Vrij Nederland, 4.5.2002.
- “God houdt niet van vrijzinnigheid”, Paul Cliteur, 2004.
- “”We worden onmondig gemaakt””, Alain van der Horst. In: HP/De Tijd, 27.2.2004.
- “Filosofisch elftal”, Yoram Stein, 2006.
- “Tegen de decadentie”, Paul Cliteur, 2004.
- “Taliban op klompen”, Harry Westerink. In: Fabel Archief <www.gebladerte.nl/10821f50.htm>. En: “SGP probeert zieltjes te winnen met aanval op islam”, Harry Westerink. In: Fabel Archief <www.gebladerte.nl/11206f76.htm>.
- “”Nederland verkeert in staat van anarchie””, Alain van der Horst. In: HP/De Tijd, 25.2.2005.
- “Hutspot Holland”, Guido Derksen, 2005.
- “De profeet van het kapitalisme”, Eric Krebbers. In: Fabel Archief <www.gebladerte.nl/10817f50.htm>.
- “Darwin, dier en recht”, Paul Cliteur, 2001.
- “Het recht om Cliteur te kwetsen”, Stan van Houcke In: De Humanist, maart/april 2002.

COA voert schrikbewind in Leids azc

Op zoek naar bondgenoten in zijn gevecht tegen de slechte behandeling van vluchtelingen in het Leidse azc knoopte Ro Frissen begin 2006 contact aan met De Fabel. Een gesprek met een strijdvaardige man die het gruwelijke asielbeleid en de gebrekkige gemeentelijke noodopvang recht voor z'n raap aanklaagt en zich daarbij niet monddood laat maken.

Voorschoten: graven van vluchtelingen die in een azc zijn gestorven. Ze krijgen alleen een nummer op hun graf.

Frissen studeerde voor hulpverlener en antropoloog. Hij heeft in Azië en Afrika veel ellende en onrecht gezien. Met eigen geld richtte hij 11 jaar geleden in Oeganda een weeshuis op en later via sponsors nog twee scholen. “De armoede in Afrika wordt kunstmatig in stand gehouden door grote investeerders als de Wereldbank. Zij kopen lokale machthebbers om, die vooral zichzelf verrijken met de opbrengsten van de grondstoffen. Het overgrote deel van de bevolking krijgt niets en zo duurt de armoede voort. Ook in Nederland ontbreekt de politieke wil om de scheve economische verhoudingen in de wereld aan te pakken.” Daardoor slaan miljoenen mensen op de vlucht, waarvan er steeds minder Europa nog weten te bereiken.

De laatste jaren vragen Afrikaanse vluchtelingen Frissen steeds vaker om hulp bij hun asielprocedures. Hij heeft zich daarom gestort op ondersteuningswerk voor mensen zonder verblijfsvergunning. “Het asielbeleid moet gericht zijn op zorg en bescherming”, noemt hij als zijn voornaamste beweegredenen. Volgens internationale verdragen hebben vluchtelingen daar recht op. “Door mijn ervaringen met vluchtelingen ben ik me steeds meer gaan verdiepen in de trauma’s die ze oplopen. Die trauma’s worden vaak nauwelijks behandeld, terwijl men daartoe wel verplicht is. De overheid, met de IND en het COA voorop, verschuilt zich achter een façade van rechtvaardigheid, terwijl men vluchtelingen in feite in het nauw drijft. De mensenrechten worden verkracht in Nederland. Een voorbeeld. Van de in totaal 4.600 Angolese vluchtelingen in Nederland heeft niemand een verblijfsvergunning gekregen. De IND stelt botweg dat al deze mensen liegen. De Belgische en Duitse overheid lijken Angolezen serieuzer te nemen en geven hen in sommige gevallen wel verblijfsrecht.”

Lastpost

Frissen bezoekt veel azc’s en vertrek- en uitzetcentra. De behandeling van vluchtelingen is overal bijzonder treurig. “De leiding van die kampen heeft een puur zakelijke instelling. Men streeft naar beheersbaarheid en versobering, en juist niet naar een sociale sfeer en aandacht geven.” Hij merkt ook vaak een gebrek aan deskundigheid. “Meestal hebben de hulpverleners die de vluchtelingen moeten begeleiden, geen flauw benul van wat er met hen aan de hand is. Men weet niet hoe om te gaan met hun problemen. Ik vertel de vluchtelingen waar ze recht op hebben en probeer hen moed in te praten. Het COA en de MOA, de Medische Opvang Asielzoekers, zien mij zodoende als een lastpost. Daarom ben ik uit het Leidse azc gezet en mocht ik er niet meer in. Ik zou me te veel bemoeien met de gang van zaken. Ja, dat doe ik omdat zij het niet doen. Ik werd een keer gebeld door een vluchteling in het Leidse azc die van plan was om zelfmoord te gaan plegen. Ze zat op haar kamer met een groot scherp mes. Ik heb daar uren met haar gesproken. Uiteindelijk legde ze het mes weg. Toen ik het COA daarover vertelde, kreeg ik de wind van voren. “U bemoeit zich overal mee, maar het is ons werk.” Ik zei: “U hebt zitten slapen. De vrouw moest mij erbij halen om hulp te krijgen, terwijl u haar nood zelf had kunnen en moeten opmerken.””

“Vluchtelingen roepen vaker mijn hulp in bij crisissituaties en andere schijnbaar onoplosbare problemen. Zo maakte ik in het Leidse azc een bijna blinde man mee die niet eens een blindenstok had. De MOA had niets voor hem geregeld. Hij kon zichzelf nauwelijks redden en liep rond met een gewone stok. En zelfs die had hij ergens moeten lenen. Ik heb aangedrongen op een blindengeleidehond, maar die mocht het azc niet in, zo stelde men. De man werd echter ook niet overgeplaatst naar een plek waar zo’n hond wel welkom is. Ik heb ook wel eens op eigen houtje vluchtelingen aangemeld bij Centrum ‘45, voor behandeling van hun trauma’s. Dan roept het COA dat ik onder hun duiven schiet. Men heeft al eens eerder een bewaker op me afgestuurd om me weg te krijgen uit het azc.”

Schrikbewind

Ook wanneer er voldoende deskundigheid is onder het azc-personeel, dan nog laat men het erbij zitten, weet Frissen. “Het probleem is dat het MOA-personeel bang is voor het COA-kader, dat een waar schrikbewind voert. De MOA meldde het COA eens dat een nierpatiënt speciale voeding moest krijgen, voorgeschreven door een arts. Het COA liet botweg weten dat dergelijke voeding niet wordt vergoed en dus niet beschikbaar is. Daarmee was voor hen de kous af. Maar er is wel degelijk een budget voor. Alleen bezuinigt men overal op en springt men ook nog eens slordig om met het geld. Bovendien ontbreekt de wil en dus ook het doorzettingsvermogen om tot oplossingen te komen in het belang van de vluchtelingen.”

“In het Leidse azc vinden heel wat zelfmoordpogingen plaats, regelmatig met dodelijke afloop. Er werd eens een man gevonden die zichzelf zou hebben verhangen. Zonder deugdelijk onderzoek werd snel geoordeeld dat het weer eens om zelfmoord ging. Later bleek dat de man vermoord was. De azc-bewoners raakten in rep en roer over de gebrekkige zorg en de laksheid waarmee de zaak werd afgehandeld. De beroering leidde zowat tot een oorlog. Het COA raakte in paniek,

maar ondernam niets. Men weet simpelweg niet wat te doen in een dergelijke crisissituatie. Ik heb het COA toen voorgesteld om een bewonersbijeenkomst te organiseren om de gemoederen te kalmeren en vragen te beantwoorden. Het COA reageerde heel formeel: “Maar dan moeten we toestemming vragen aan het hoofdkantoor”. Allemaal zo vreselijk zakelijk, zonder naar de mensen zelf te kijken en ook zo ondeskundig. Ik moest echt voorkauwen dat men een zaal moest gaan regelen en voor drank en tolken moest gaan zorgen. Ik ben daar een week lang intensief mee bezig geweest. Ik heb het COA en de MOA bij geen enkel bewonersgesprek aangetroffen. Nooit probeert men de dialoog aan te gaan, of de vluchtelingen zelfs maar te behandelen als mensen van vlees en bloed die pijn kunnen voelen. Het is hemeltergend hoe de overheid met vluchtelingen omgaat. Op begraafplaatsen in Voorschoten en Alphen aan den Rijn liggen vluchtelingen die door zelfmoord of op een andere manier in de opvang zijn gestorven. Zonder naam bordje, zonder sterfjaar en zonder grafsteen, omdat daar geen geld voor zou zijn.”

Perspectief

Frissen was betrokken bij twee demonstraties tegen de slechte behandeling van vluchtelingen in het Leidse azc.¹ De demonstranten boden het COA een petitie aan met 9 eisen voor verbetering van de vluchtelingenopvang. Een daarvan heeft het COA inmiddels overgenomen: iedere bewoner heeft nu een eigen kamer. Daardoor is het aantal azc-bewoners gehalveerd.

Critici als Frissen en De Fabel worden vaak genegeerd of weggezet als oproerkraaiers die er geen verstand van hebben. Toen De Fabel opriep voor de demonstratie van 4 maart 2006 tegen de slechte opvang in het Leidse azc,² wilde VluchtelingenWerk Leiden daar niet aan deelnemen. Men beweerde dat de feiten over de zelfmoorden niet klopten. Maar volgens Frissen zijn die wel correct. Bovendien vond VluchtelingenWerk het opruiend dat in de oproep stond dat het asielrecht feitelijk is afgeschaft. En het zou misleidend zijn om een verband te leggen tussen het vluchtelingenbeleid en de zelfmoorden onder vluchtelingen. Wie echter ook maar enigszins op de hoogte is van de zware overlevingsstrijd van vluchtelingen, weet wel beter. Volgens de GGD Nederland zijn er van 2002 tot 2004 21 vluchtelingen in opvangcentra door zelfdoding omgekomen.³ Officiële sterftecijfers van afgewezen vluchtelingen zijn overigens niet beschikbaar. Uiteindelijk moest VluchtelingenWerk toch toegeven dat het niet goed ging in het azc. Onlangs werd namelijk bekend dat er extra hulpverleners van het COA en VluchtelingenWerk worden aangesteld om nog meer zelfmoorden te voorkomen.⁴

Frissen bekritiseert ook de houding van het gemeentebestuur. “Men zou zich veel meer met het beleid en de opvang moeten bemoeien. Vluchtelingen die binnen de gemeentegrenzen worden opgevangen, vallen ook onder de zorg van die gemeente. Maar gemeenten zijn heel passief. De burgemeester die verantwoordelijk is voor de veiligheid en openbare orde, moet ingrijpen bij een vreselijk leefklimaat voor vluchtelingen in de COA-opvang. Zeker als mensen zelfmoord gaan plegen. Ook de gemeenteraad moet zich actiever opstellen. Maar men wil vaak liever de ogen sluiten of zich in de luren laten leggen door sussende woorden of bureaucratische formaliteiten.”

Het vorige Leidse college van B&W heeft de zorg voor afgewezen vluchtelingen uitbesteed aan het STUV. Zoals helaas gebruikelijk in de wereld van vluchtelingenhulpverleners, ondersteunt ook deze noodopvanginstelling alleen “kansrijke” vluchtelingen. Men hanteert daarbij als selectie criterium het begrip “juridisch perspectief”. Frissen: “Ik moet kotsen van dat woord. Want waar is het menselijk perspectief nog? Dat juridisch perspectief wordt bepaald door het politieke klimaat, dat vluchtelingen nauwelijks nog een kans biedt op asiel. Ook de zorg in azc’s is afhankelijk gemaakt van het juridisch perspectief. Heeft iemand langdurig traumabehandeling nodig, dan wordt dat niet gegeven als men verwacht dat de vluchteling geen kans heeft op een verblijfsvergunning. Uit alles blijkt dat de overheid enkel en alleen is gericht op afwijzing. Ik vind dat men vluchtelingen niet mag weigeren met het argument “Dit hier is van ons en niet van jou, dus ga maar weer weg”. De wereld is namelijk van iedereen.”

Harry Westerink
Ellen de Waard

Noten

1. Zie: “90 demonstranten bij azc Leiden”. Op: Fabel Website <www.defabel.nl/40260e01.htm>.
2. Zie: “Demonstratie “Onderdak voor alle vluchtelingen!””. Op: Fabel Website <www.defabel.nl/40261e01.htm>.
3. “Kerken willen opheldering over harde asielbeleid”. Op Mikado-website <www.mikado-ggz.nl/artikel.php?artikel_id=550>.
4. “Meer hulpverleners in asielzoekerscentrum”. In: Leidsch Dagblad, 13.5.2006.

ID-plicht onder de loep

In het boek “Hoe maakbaar is veiligheid?” kijken diverse wetenschappers en politici terug op het eerste jaar waarin de Wet op de uitgebreide identificatieplicht van kracht is. Op grond van deze wet is iedereen vanaf 14 jaar verplicht om aan de politie of andere toezichthouders een geldig identificatiebewijs te overleggen, “voor zover dat redelijkerwijs noodzakelijk is”. Deze beperking is vaag en subjectief en laat volgens diverse auteurs ruimte aan de politie om willekeurig en op basis van bijvoorbeeld huidskleur mensen om een legitimatiebewijs te vragen.

In het eerste jaar zijn er 66.241 mensen bekeurd omdat ze zo’n bewijs niet bij zich hadden. In de meeste gevallen gaat het om dubbele bekeuringen voor lichte vergrijpen: een voor een verkeersovertreding, zoals het fietsen zonder licht, en een voor het niet tonen van een identificatiebewijs.

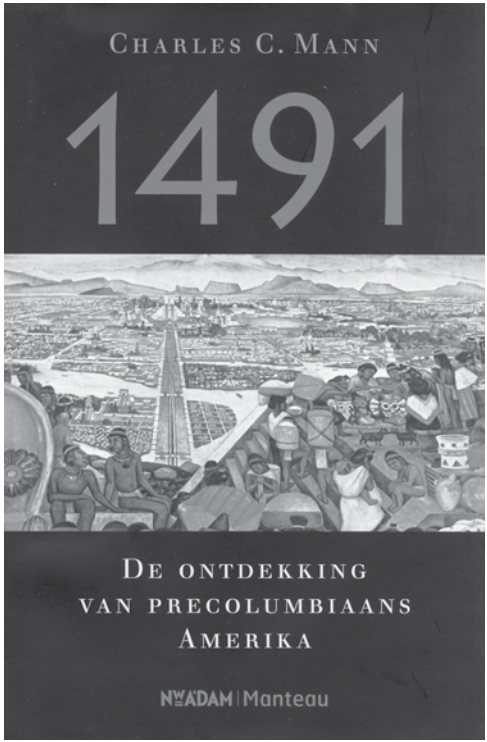
Ongeveer de helft van alle bekeuringen wordt niet betaald en gaat door naar de rechtbank. De meeste auteurs kraken kritische noten over de wet. Ze vinden dat hij niet oplevert waarvoor hij bedoeld zou zijn, namelijk de bestrijding van misdaad en terrorisme. Men noemt het dan ook “symboolwetgeving” die de regering een aura van daadkracht dient te geven, terwijl men niet geïnteresseerd is in de effectiviteit ervan. In praktijk leidt de wet enkel tot ergernis, een toename van het aantal diefstallen van de identificatiebewijzen, en discriminatie.

Alleen VVD-senator Uri Rosenthal laat weten tevreden te zijn met de wet. Volgens hem ontlast het de politie, omdat die nu minder tijd zou verdoen met het achterhalen van de identiteit van verdachten. Maar Rosenthal vergeet natuurlijk dat het uitschrijven van tienduizenden boetes voor pietluttigheden en de rechterlijke afhandeling daarvan een enorme aanslag op de capaciteit van Justitie is. In het boek wordt ook aandacht besteed aan de voortgaande protesten tegen de wet. Die beperken zich niet tot de “usual suspects” uit het actiewezen, en geven uiting aan een afnemend vertrouwen in de rechtsstaat. In 2008 wil de regering een evaluatieonderzoek doen naar de werking van de wet. De Volkskrant deed dat al in april 2006 en kwam tot de conclusie dat de wet vrijwel uitsluitend gebruikt wordt als “boete-verdubbelaar” voor kleine delicten, en dat het met name bedelaars, zwervers en jongeren treft.

“Hoe maakbaar is veiligheid?”, Bart van Klink en Nicolle Zeegers (red.). Uitgeverij: Papieren Tijger, € 10,00. ISBN: 9067281913.

Gerrit de Wit

Recensies

Amerika voor de komst van Columbus

Niet vaak worden er boeken geschreven die zoveel schijnbare feiten ter discussie stellen. In zijn boek “1491. De ontdekking van pre-columbiaans Amerika” laat journalist Charles Mann zien dat de geschiedenis van Amerika heel anders is dan ons wijsgemaakt wordt via onder meer schoolboeken. De afgelopen decennia blijken wetenschappers met heel andere ogen naar de Indianen te zijn gaan kijken.

De bevolking van het Amerikaanse continent heeft zich voor de komst van de Spanjaarden los van de rest van de wereld ontwikkeld. De Amerikaanse samenlevingen namen daardoor andere vormen aan dan in Azië, Afrika en Europa, werelddelen die in nauw onderling contact stonden. De Indiaanse beschavingen waren niet minder of beter, maar anders en vanuit Europees oogpunt vaak verrassend. Een grote rol daarbij speelden de natuurlijke omstandigheden. In Amerika waren nauwelijks grote zoogdieren en daardoor lag er veel minder nadruk op de domesticatie daarvan. Daarentegen liep men bijvoorbeeld wel weer voorop bij het ontwikkelen van landbouwgewassen. Vandaag de dag zijn zo’n driekwart van de planten die wereldwijd gegeten worden, oorspronkelijk gekweekt door de Indianen.

Toen Columbus arriveerde woonden er in Centraal-Mexico waarschijnlijk meer dan 25 miljoen mensen, in Spanje en Portugal destijds samen net 10 miljoen. Maar de Spanjaarden brachten dodelijke ziekten mee. Die heersten in Europa al eeuwenlang, en de overlevenden waren er inmiddels goeddeels tegen bestand. De meeste van die ziekten, zoals de pest en de pokken, heeft de mens opgelopen via het intensieve contact met gedomesticeerde dieren, en die waren er in Amerika dus niet. Daardoor kregen de Indianen vanaf 1492 alles tegelijk over zich heen, en misschien wel 95 procent van hen stierf tussen 1500 en 1650. Toen de Europeanen het continent door begonnen te trekken, troffen ze de overlevenden rondzwervend aan. Daardoor kregen die kolonisten het idee dat de Indianen natuurmensen waren zonder geschiedenis, een door en door racistische opvatting. De Indianen hadden juist overal steden gebouwd en veel van het landschap in cultuur gebracht, van de regenwouden in de Amazone tot de bossen en prairies in Noord-Amerika. Een werkelijk opwindend boek dat laat zien dat de mensheid twee parallelle geschiedenissen had tot 1491, die eindelijk eens gelijkwaardig naast elkaar gezien moeten worden.

“1491”, Charles Mann. Uitgeverij: Nieuw Amsterdam/Manteau, € 34,95. ISBN: 9086250025.

Eric Krebbers

De kannibalen

Ik stel me voor dat ik op een verlaten strandje lig ergens in Noord-Afrika. Het waait en is koud. Ik probeer mijn baby te beschermen tegen de kou. Ik heb niets dan alleen de kleren aan mijn lijf en misschien wat extra in een plastic tasje. Mijn identiteitspapieren, die bewijzen dat ik besta, heb ik moeten verbranden. Ik wacht in het donker op een bootje dat mij naar een onzekere toekomst zal brengen, en alleen mijn droom houdt me staande. Dat is gelukkig voor mij geen realiteit, maar helaas wel voor andere mensen. De berichten uit de media: “Grote groep Afrikaanse vluchtelingen op de Canarische eilanden geland”, en “Vluchtelingen dood uit zee opgevist” zijn dan ook welbekend. En een onbekend aantal vluchtelingen komt letterlijk en figuurlijk nooit meer boven water.

In de roman “De kannibalen” van Mahi Binebine zijn de realistische achtergrondverhalen te lezen van een soortgelijke groep dappere mensen. Deze vluchtelingen wachten op het strand van Marokko op een mogelijkheid om naar Europa te vluchten. Terwijl het gemêleerde gezelschap weer, wind en regen trotseert, leert de lezer de achtergronden en vluchtredenen van alle groepsleden kennen. Het is alsof ze allemaal hun verhaal nog willen vertellen voor de grote sprong, om zo het eigen leven op de kaart te zetten en waarde te geven.

Reda, de halfzachte broer van de hoofdpersoon Azzouz. Nouara die met haar pasgeboren baby naar de vader van haar kind op zoek wil gaan. De immense en sterke Yarcé uit Mali. Azzouz houdt er “eigenlijk niet van om over mijn leven te vertellen. Om de eenvoudige reden dat het niks aantrekkelijks heeft, niets dat een ander zou kunnen interesseren. Maar op mijn beurt meegesleurd door de dynamiek van de ontboezemingen, begon ik te vertellen hoe het idee om weg te gaan sluipenderwijs mijn geest was binnengedrongen en naarmate het rijpte, al mijn gedachten was gaan beheersen als een virus dat in staat was de rest van mijn dromen te vernietigen en alleen dat van mijn vertrek te sparen. “Desondanks is het zijn verhaal dat het boek eenheid en diepgang geeft. Hij vertelt hoe hij opgroeit in een klein dorpje en op jonge leeftijd onder de hoede van zijn opa naar de nonnen in de grote stad vertrekt, die hem onder hun hoede nemen en hem onderwijzen.

“De kannibalen” is een mooi geschreven boek, dat ondanks de flashbacks en de belevenissen van diverse personen, één afgerond verhaal vertelt. Het frustrerende is dat geen van deze mensen beseft wat er in Europa op hen wacht: racisme, en nog meer wachten in een vaak onrechtvaardig asielsysteem. Soms jarenlang. Misschien zouden ze er dan niet meer aan beginnen, dat lange onzekere wachten in een donkere nacht op het strand.

“De kannibalen”, Mahi Binebine. Uitgeverij: Atlas, € 12,50. ISBN: 9045014165.

Pauline Krebbers

Gebladerte-reeks		
De Fabel van de illegaal publiceert via de Gebladerte-reeks brochures over allerlei voor links belangrijke thema’s. Bestellen? Maak € 3,00 per brochure (inclusief porto) over op giro 95225 t.n.v. St. Gebladerte te Leiden. Vermeld duidelijk de code van de brochure.		
G1	De schaduwzijde van de antroposofie	
	<i>Kritiek op o.m. de Vrije Scholen, Triodosbank en BD-landbouw</i>	
G2	Het hellende vlak van de New Age	
	<i>Tegen de Celestijnse Belofte, theosofen en Gemrod</i>	
G3	De wereld volgens Dwarsligger	
	<i>Columns en poëzie vanaf de onderkant van de samenleving</i>	
G4	De Leidse acties van het E.L.F.	
	<i>Over ideeën en praktijken van de radicale milieubeweging</i>	
G5	De fascistische “gene zijde” van Jozef Rulof	
	<i>Jomanda's inspiratiebron ontmaskerd!</i>	
G6	Mannenstrijd!	
	<i>Solidaire mannen tegen het patriarchaat</i>	
G7	De Alphense illegalenbajes De Geniepoort	
	<i>Over het opsluiten van onschuldigen in Nederland</i>	
G8	Elk hart een tijdbom	
	<i>Poëzie van de activist en Dunya-prijswinnaar Harry Westerink</i>	
G9	Extreem-rechts aan de vrouw gebracht	
	<i>Fascisten zien de vrouw het liefst achter het aanrecht</i>	
G10	Repressieve hulpverlening	
	<i>Tegen de psychiatrie, de medische industrie en euthanasie</i>	
G11	De politiek van sekten en goeroes	
	<i>Tegen de Dalai Lama, Nieuw Akropolis en Summit Lighthouse</i>	
G12	Leiden, stad van razzia’s	
	<i>Over apartheid en illegalenvervolging in Leiden</i>	
G13	“Van nature links?”	
	<i>Biologisme, de Natuurwetpartij, dierenbevrijding en sjamanen</i>	
G14	In actie tegen de Alphense illegalenbajes. Deel 2	
	<i>Actie-ervaringen van De Fabel van de illegaal</i>	
G15	Politiek voorbij links en rechts?	
	<i>Over taz, conspiracy, new age, nieuw-rechts en Hollywood</i>	
G16	Katapult	
	<i>Politieke cartoons en strips van Ka</i>	
G17/1	Nieuw-rechts en de beweging tegen globalisering. Deel 1	
	<i>Over MAI, WTO, Seattle, Goldsmith en het IFG</i>	
G17/2	Nieuw-rechts en de beweging tegen globalisering. Deel 2	
	<i>Over MAI, WTO, Seattle, Goldsmith en het IFG</i>	
G18	Daklozenkranten en de illegalenjacht	
	<i>De Haagse softe sector blijkt spijkerhard</i>	
G19	Solidair met Baskisch links-nationalisme?	
	<i>Over internationalisme en anti-nationalisme</i>	
G20	Bevolkingspolitiek	
	<i>Hoe staten voortplanting, sterfte en migratie willen beheersen</i>	
G21/1	Het wereldbeeld van het antisemitisme. Deel 1	
	<i>Over religieus antisemitisme en kort-door-de-bocht anti-kapitalisme</i>	
G21/2	Het wereldbeeld van het antisemitisme. Deel 2	
	<i>Over antisemitisme en anti-zionisme</i>	
G22	Katastrofe!	
	<i>Tweede serie politieke cartoons en strips van Ka</i>	
G23	De kwartiermakers van Fortuyn	
	<i>Over opiniemakers, nationalisme en fundamentalisme</i>	
G24	Vrouwen zonder papieren	
	<i>Uitbuiting en geweld in de illegaliteit</i>	
G25	Migratiebeheersing	
	<i>Alleen bruikbare vluchtelingen en migranten nog welkom?</i>	
G26	Volk noch vaderland	
	<i>Derde bundel poëzie van Harry Westerink</i>	
G27	De wegbereiders van Wilders	
	<i>Elf opiniemakers en een politicus tegen migranten</i>	
G28	Christenfundamentalisme	
	<i>Over extreem-rechts in een religieus jasje</i>	
G29	Nieuw Rechts	
	<i>De schokkende feiten over een extreem-rechtse partij</i>	
G30	Van multiculturalisme naar integratiedwang	
	<i>Info en actie tegen verplichte inburgering</i>	

Tegen racisme en migratiebeheersing

De Fabel van de illegaal is een radicaal-linkse basisorganisatie. Sinds de oprichting in 1990 streven wij naar een vrij-socialistische, feministische en ecologisch duurzame samenleving. Dat kan alleen via een fundamentele omwenteling van de sociale en bezitsverhoudingen op wereldschaal. Centraal in onze politieke analyse staat de bevolkingspolitiek die staten voeren om de omvang en de ‘kwaliteit’ van de bevolking te beheersen, nodig om het kapitalisme optimaal te laten functioneren. Migratiebeheersing speelt daarbij een belangrijke rol.

De Fabel heeft de strijd tegen migratiebeheersing tot speerpunt gemaakt. Daarbij werken wij liefst samen met migranten en vluchtelingen. Die worden door de staat aan een rigide selectie onderworpen. Sommigen worden bruikbaar geacht en tijdelijk ingezet als arbeidskracht, anderen blijvend en die worden dan gedwongen tot integratie. Het merendeel wordt echter niet nuttig geacht en afgewezen. Zij worden vervolgens gedeporteerd of geïlegaliseerd. De “illegalen” worden uitgesloten van alle voorzieningen, uitgebuit in bedrijven en opgejaagd door de politie. Na arrestatie volgt opsluiting, deportatie of dumping in de illegaliteit. Het beleid is daarbij erg seksistisch. Vrouwen worden zelden als politiek vluchteling erkend, en de meesten krijgen slechts een afhankelijke verblijfsvergunning waardoor ze gedwongen worden om jarenlang bij hun man te blijven.

De overheid probeert de migratiebeheersing voortdurend effectiever te maken. Daarvan getuigen de invoer van het sofï-nummer, de Koppelingswet, de nieuwe Vreemdelingenwet, de bouw van steeds meer illegalenbajessen, de razzia’s, de identificatieplicht, de gedwongen integratie en ook de “vrijwillige” terugkeer. In een poging dat beleid te rechtvaardigen komen politici en opiniemakers met allerlei labels over “illegalen” en “allochtonen”. Ze sluiten daarbij nauw aan bij het al veel langer levende racisme en nationalisme. Er ontstaat zo een klimaat waarin de gevestigde parlementaire politiek steeds verder afglijdt naar rechts. Bestaande extreem-rechtse groeperingen krijgen zo een steuntje in de rug.

Daad bij het woord

- De Fabel steunt zelforganisaties van migranten en vluchtelingen bij hun strijd voor gelijke rechten. Bekende voorbeelden uit het verleden zijn het kerkasiel van Iraanse vluchtelingen, de hongerstakingen van “witte illegalen”, en de acties van gevluchte Turkse dienstweigeraars.
- De Fabel steunt individuele illegalen via een spreekuur. Wij proberen afgesloten voorzieningen weer open te breken en werken tevens aan steunstructuren, zoals de stichting Gezondheidszorg Illegalen Leiden (GIL).
- De Fabel onderzoekt en bestrijdt alle aspecten van de migratiebeheersing. Onze speciale aandacht gaat momenteel uit naar de Internationale Organisatie voor Migratie (IOM) en “vrijwillige” terugkeer.
- De Fabel onderzoekt en bestrijdt alle vormen van extreem-rechts, racisme en nationalisme. Onze speciale aandacht gaat nu uit naar de partij Nieuw Rechts. Daarnaast keren we ons tegen nazi’s, rechtse opiniemakers en religieuze fundamentalisten.
- De Fabel publiceert een gelijknamige tweemaandelijks krant tegen racisme. Wij brengen ook regelmatig brochures uit in de Gebladerte-reeks over uiteenlopende, voor links belangrijke thema’s. Daarnaast beheren wij een linkse bibliotheek met tienduizenden boeken, tijdschriften en knipsels over zeer uiteenlopende terreinen en vormen van linkse politieke strijd.

Steun aan illegalen

- Woon je in de Leidse regio, en heb je geen verblijfspapieren of ken je iemand zonder verblijfs-papieren? Kom langs, of bel De Fabel
- voor gezondheidszorg. De Fabel kan iedere werkdag tussen 14:00 en 17:00 uur een dokter, tandarts, de GGD, kraamhulp, maatschappelijk werk of psychische hulpverlening regelen. Al deze hulp kan gratis.
 - voor juridische en andere steun. De Fabel houdt iedere woensdag tussen 14:00 en 17:00 uur spreekuur. Je kan dan steun krijgen bij het vinden van een advocaat. Ook geeft De Fabel advies bij problemen rond trouwen of officieel samenwonen en bij allerlei andere problemen die samenhangen met het leven zonder verblijfsvergunning, en met uitsluiting en tegenwerking door instanties.

Krant tegen racisme

Voor minimaal € 18,00 per jaar ben je al Fabel-donateur en ontvang je onze tweemaandelijke krant gratis thuis. Minima kunnen volstaan met € 10,00. Overmaken op girorekening 95225 t.n.v. St. Gebladerte te Leiden o.v.v. “donatie”.
Lay-out: Zwart op Wit, Delft
Drukkerij: Adelante, Den Haag
ISSN: 1566-158X
Oplage: 1.200
Wil je tussentijds per e-mail af en toe actie-aankondigingen en discussiestukken van De Fabel ontvangen? Stuur dan een e-mail naar <info@defabel.nl> met de tekst “Fabel Nieuws”.

Aftrekbare giften

De Fabel krijgt geen overheidssubsidie. Financiële bijdragen zijn zeer welkom. De Fabel is erkend als “algemeen nut beogende instelling”, waardoor giften aftrekbaar zijn van de belasting. Graag overmaken op girorekening 4418467 t.n.v. De Fabel van de illegaal te Leiden o.v.v. “gift”.

Adres

Koppenhinksteeg 2, 2312 HX Leiden
Tel: 071 512 7619
Fax: 071 513 4907
Dagelijks bereikbaar: 14:00-17:00 uur
Spreekuur voor illegalen op woensdag: 14:00-17:00 uur
E-mail: <info@defabel.nl>
Fabel Website: <www.defabel.nl>
Fabel Archief: <www.gebladerte.nl>